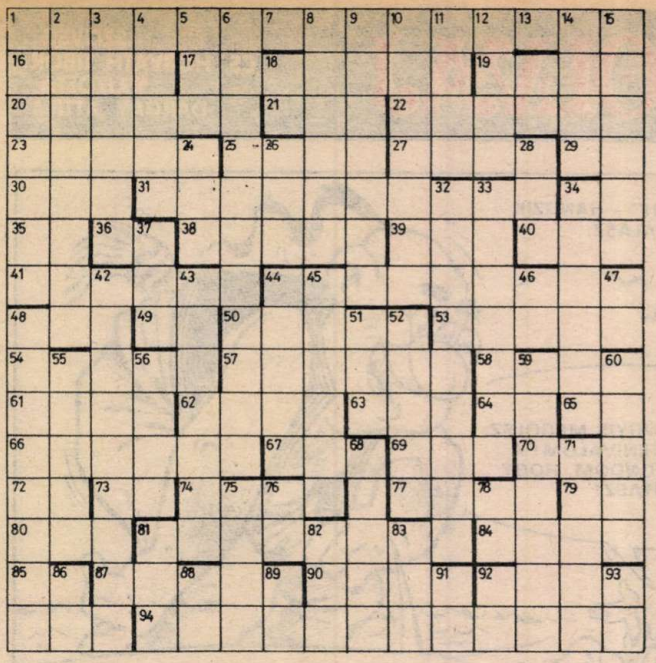

BOLDOG NÉVNAPOT! Keresztrejtvényünkben olyan színészek neveit rejtettük el, akik februárban ünnepelték névnapjukat.

VÍZSZINTES. 1. **Népszerű színésznő, nemrég nagylemezét is hamar elkapkodták a boltokból.** 16. ... Armstrong, amerikai űrhajós. 17. Németh László ismert regénye. 19. Levonja a tanulságot. 20. Francia kommunista költő. 21. Magasztal valakit. 22. Uralkodók kincstára volt a feudalizmusban. 23. A mélybe hajít. 25. Középületek, tanintézetek díszterme. 27. Félsziget a Fekete-tengeren. 29. Az USA egyik sajtóügynöksége (Associated Press). 30. Mankó páratlan betűi. 31. Megszabadul fölösleges tárgyaitól. 34. Gida orra. 35. Ezüst vegyjele. 36. Argentin gépkocsik jele. 38. Ritka női név. 39. Nyári Flóris. 40. Vizet nyerünk belőle. 41. Bánto módon. 44. **Ismert színésznő, egyik legnagyobb sikerét Andrássy Katinka szerepében érte el.** 48. Budapesti Sport Egyesület. 49. Szintén. 50. Raktáro.. 53. Lomha. 54. Autók karosszériáját tartja. 5.. Ismeretlen ember. 58. Filmforgató csoport. 61. Helység az NSZK-ban. 62. Bizánci stílusú szentkép. 63. ... hal, békalárva. 64. Azonos betűk. 65. Nemzetközi mértékegységrendszer. 66. Uralkodók fejdísze. 67. Német Demokratikus Köztársaság – orosz röv. 69. Elektrokardiográfia, röv. 70. Láz. 72. Anna fél! 73. Helyrag. 74. Tétele. 77. Japán teaházak táncosnője. 79. Olasz folyó. 80. Japán pénz. 81. Költemény része. 84. Szúrós szagú gáz (CL). 85. Keleti játék. 87. A három testőr szülőatyja. 90. Sziget – angolul. 92. Becézett férfinév. 94. **A rejtvényünkben szereplő színészek ennek a színháznak tagjai.**

FÜGGŐLEGES: 1. Egyhangú. 2. Hajnalhasadás. 3. Árénák főszereplője. 4. Programozási nyelv a számítástechnikában. 5. ... de Janeiro. 6. Díszítés (építészetben). 7. Svéd autók jele. 8. Melódia. 9. Sertéshús, bordatáji rész. 10. Munkaképtelen. 11. ... Sharif, amerikai színész. 12. ... Sztár, kedvelt mosószer. 13. Tokaj Kupa. 14. Japán folyó. 15. Létesít (intézményt, szervezetet). 18. Libahang. 24. Bozótban van. 26. Túl, keverve. 28. Fővárosi sportegyesület. 32. Szabó Lőrinc népszerű gyermekverse. 33. Fiatalság. 34. Magyaros étel. 37. Autóközlekedési Tanintézet. 42. Papi öltözet. 43. Igazmondó. 44. Pléh. 45. Haszonbér, régiesen. 46. Úgynevezett. 47. Csacsibeszéd. 48. **Ismert színész, színházában többek között sikerrel játssza Brutus szerepét.** 51. Latin én – visszza! 52. A levegőben leng. 55. Sierra ... 56. Divatos férfinév. 59. Az étel asztalra helyezése. 60. Királyok színe volt. 68. Virágfajta. 71. Lengyel város. 75. Kombájn teszi. 76. Nitrogén, kén vegyjele. 78. Saját kezűleg. 81. A legnépszerűbb rókafi. 82. Vonatok futnak rajta. 83. Szoknya. 86. Klasszikus mesehős. 88. Ezen a napon. 89. Fűszer. 91. Sérült Leó! 92. Néma Liza. 93. Ebben a várban raboskodott gróf Monte-Cristo.

Beküldendő: a három színész és a színház neve.

ŐRSÖK, RAJOK, CSAPATOK FIGYELMÉBE!

SZÜLETÉSNAPRA

Közelegnek a tavaszi történelmi évfordulók rendezvényei. Ezek egyik eseménye egy születésnap, amelyen izgalmas, országos játékra hívunk majd benneteket. Most induló rejtvénysorozatunkkal e játékot készítjük elő. Oldjátok meg a rejtvényeket, s a megfejtésül kapott számot minden alkalommal írjátok be a keretbe, és gyűjtsétek össze azokat. Néhány hét múlva szükség lesz rájuk egy másik feladat megoldásához!

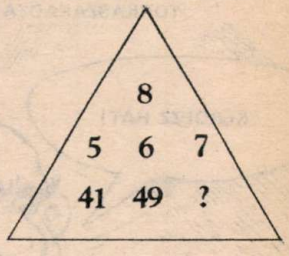

SAKK

A januári sakkfeladvány megoldása: 1. Fh4–g5! Fenyeget 2. Fh6 matt, sötét az e7-en álló gyalog lépéseivel védekezhet, de akkor a gyaloglépés a fekete vezér valamelyik vonalát elzárja, s így világos a második lépésben mattot tud adni, Vf3–a8, vagy Vf3–a3 lépéssel. Más kezdés nem vezet mattra, keressétek meg, miért nem?

Mai feladványunk is két (2) lépéses. Csak a kulcslépést (fehér kezdőlépést) kell beküldeni!

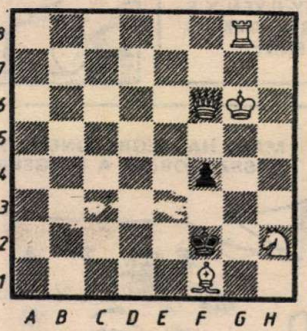

Múlt hónapban bemutattuk a sakkolimpiáról Kasztparov világbajnok egy nyert játszmáját. Most egy magyar játszma van soron, melyben Sax Gyula nagymesterünk, a magyar csapat legjobbja tanulságosan kihasználta ellenfelének hibáját, a vezér korai játékba hozatalát.

Sax	Salazar
Magyarország	Chile

1. e4 c5. 2. Hf3 e6. 3. cd4 cd4: 4. Hd4: Hf6 5. Hc3 d6 6. Fe3 a6 7. Vd2 Hg4. Célszerűbb lett volna Fe7-tel, vagy Hc6-tal egy újabb figura játékba hozatala. **8. Fg5! Vc7 9. Ve2! Vc5 10. Vg4: Vd4 11. Fe3 Vb4 12. 0–0–0 Hc6 13. f4 b5?** Sötét elmaradt a fejlődésben, ami önmagában sem kívánatos dolog, most pedig e kellően át nem gondolt lépésére vezére is bajba kerül. **14. Fb6!** Fenyeget a2–a3-mal az előremerészkedett vezér elfogása. **14. – d5 15. ed5: He5 16. Vg3 Hc4: 17. Fc4: bc4: 18. de6:!** A sötét vezér levegőhöz jutott, viszont fehér eme tisztáldozata után döntő erős támadás indulhat a középen rekedt király ellen.

18. – Vb6: 19. Hd5! Vc5 20. f5! Fenyeget Hc7†. Sötét a továbbiakban többféleképpen is védekezhet, de mentsége már nincs. Tanulságos a lehetséges eltéréseket végigpróbálni! **20. – Ba7 21. e7 f6 22. Bhe1 Bd7 23. Hc7†!** Sötét feladata, mert 23. – Vc7: 24. Vc7: Bc7: 28. Bd8† után világos új vezért vesz fel, s utána pár lépésben mattol. Ez volt a magyar csapat egyik legjobb játszmája!

Földeák Árpád

A januári feladvány megfejtői közül jutalmat kapott: Balogh Béla (Kaposvár), Koncz Péter (Gyöngyös), Mesterházy András (Celldömölk) és Szabó József (Battonya).

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

FOLYTATJUK

Szeretnél valamilyen szép szakmát tanulni?
GYERE TANULÓNAK A KOSSUTH NYOMDÁBA!
Választhatsz a

BETŰSZEDŐ,
MAGASNYOMÓ GÉPMESTER,
SÍKNYOMÓ GÉPMESTER,
KÖNYVKÖTŐ, NYOMDAGÉPSZERELŐ,
VILLAMOS-BERENDEZÉS-SZERELŐ

szakmák közül.

Keress föl minket szüleiddel, bemutatjuk a választható szakmákat.

Jelentkezni lehet naponta 8—14 óra között a KOSSUTH NYOMDA személyzeti és oktatási osztályán.

Budapest, V., Alkotmány utca 3.

Telefon: 117-298/119.

Juttatásaink: a tanulmányi eredménytől függően 400—1050 Ft összegű társadalmi-tanulmányi ösztöndíj; 4 Ft térítésért étkezés; sportolási, szórakozási lehetőség; üdülés a Balatonnál és Galyatetőn.

Továbbtanulási lehetőség a Nyomdaipari Szakközépiskolában.

LÁNYOK, FIÚK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek

TEXTILKIKÉSZÍTŐ

szakmunkástanulónak.
E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ és -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk lányoknak és fiúknak, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak fiúknak. Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 50—800 Ft/hó, a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően.

A társadalmi ösztöndíj két részből áll. **Alapösztöndíjból,** mely havonta 700 Ft, és **tanulmányi pótlékból,** ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes, vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk.

Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban folyik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes, színes képekkel tarkított tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat
személyzeti és oktatási főosztálya, Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. 1036.
Telefon: 687-834.

Az 1987/88-as tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft. **Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára** iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyen munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 forintért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15 óráig, a személyzeti osztályon.
PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest, XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

HIRDETÉS

Művészek

A „Nagyok és kicsik" ezúttal egy forró hangulatú, hideg sportágról, a műkorcsolyázásról szól. A műkorcsolyázás akrobatika és művészet, sportteljesítmény és színházi előadás. Azon ritka sportágak egyike, amelyet egyformán jó nézni, és csinálni.

A MŰKORCSOLYÁZÁST sok híres ember kedvelte, így többek között Goethe, Szent-Györgyi Albert és Kodály Zoltán is, aki III. osztályú műkorcsolyázó volt, bár versenyen sohasem indult.

Egy látványos elem – csak haladóknak!

Furcsa pillanatok itt is akadnak...

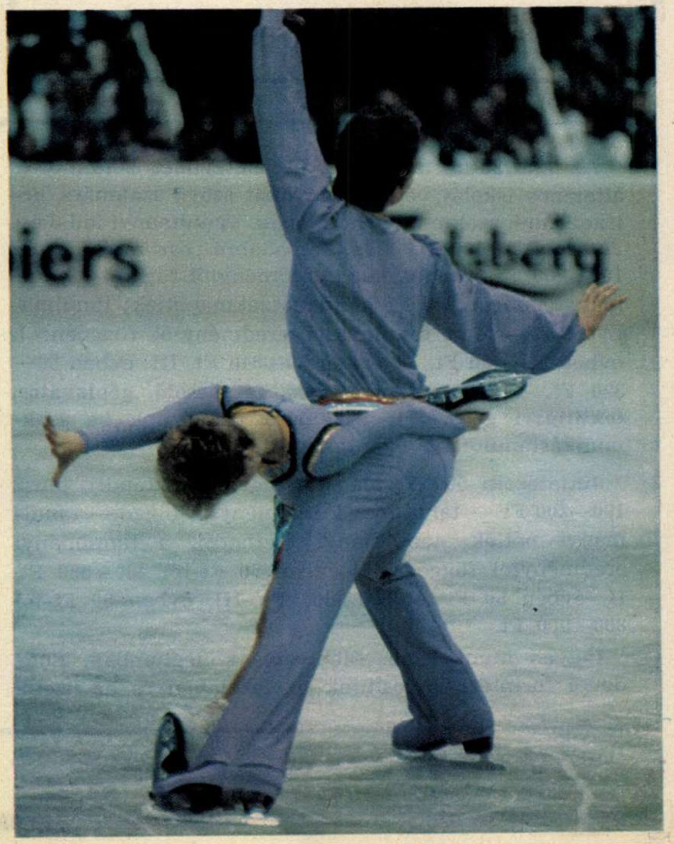

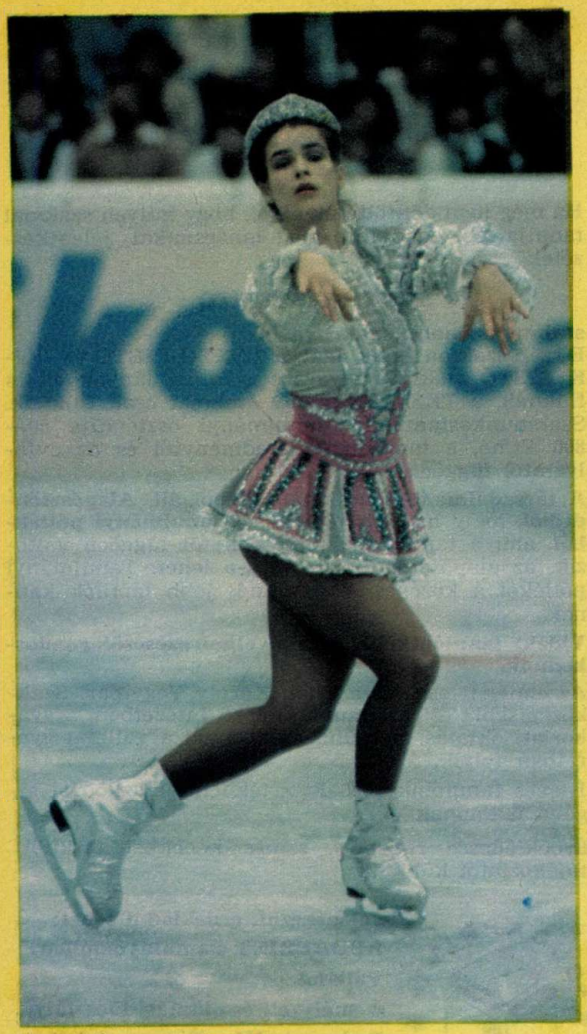

KATARINA WITT

Egy amerikai diák 2200 kilométert utazott, hogy az általa szerkesztett diákújság számára interjút készítsen a műkorcsolyázás koronázatlan királynőjével, az NDK-beli Katarina Witt-tel. Gyanítom: egy marcona bokszbajnokért aligha vállalkozott volna a nagy útra... De hát nem ő az egyetlen, akit Katarina szépsége rabul ejtett. Az amerikaiak Brooke Shields-hez hasonlítják, a tavalyi genfi világbajnokságon nemes egyszerűséggel Genf királynőjének nevezték. Nos, a királynő azokban a napokban nem kápráztatta el csodálóit, hiszen a várt győzelem elmaradt. Nem tudta megvédeni világbajnoki címét.

Katarina Witt 1965-ben született Karl Marx Stadtban, egy műjégpálya közelében. Addig nyaggatta a szüleit, míg ötéves korában végre őt is beíratták a műkorcsolyázók közé. Tízévesen már az NDK szpartakiádján diadalmaskodott, 16 évesen az NDK bajnoknője lett, 18 évesen Európa-bajnok, egy évvel később olimpiai bajnok Szarajevóban, s 1985-ben a világbajnoki címet is megszerezte! Közben győzelmet győzelemre halmozott, fürdött az egyébként megnyerő szerénységgel viselt népszerűségben. Többen tanácsolták neki, hogy lazítson, menjen diszkóba, szórakozzon, ő azonban edzője, Jutta Müller segítségével megszállottan gyakorolt. Igaz, néha maga mondta: „Vannak pillanatok, amikor nagyon elegem van." Nos, tavaly Genfben – talán éppen a túlhajszoltság miatt –, nem sikerült megvédenie világbajnoki címét. Otthon, hatalmas macikkal „bebútorozott" szobájában kijelentette: „Nem vonulok vissza. 87-ben sikerülnie kell!"

Hogy valóban sikerül-e, az néhány nap múlva kiderül...

vagy sportolók?

MINI TÖRTÉNELEM

A mai korcsolya ősét az északi népek készítették el rénszarvascsontból vagy kőből. Szükségük volt rá, hiszen csak ezeknek a segítségével tudtak közlekedni a jégen a zord téli hónapok alatt. Az izlandiak használtak először fába erősített, vasélű korcsolyát, amelyet azután a hollandok tökéletesítettek és terjesztettek el Európában.

A műkorcsolyázás évszázadok óta kedvelt szórakozás, sporttá a XVIII. század közepén vált Angliában. Nagy lendületet adott a sportágnak az 1850-ben feltalált, cipőre erősíthető acélkorcsolya.

Hazánkban már a múlt század közepén élénk korcsolyázó élet volt a Városligetben, az 1890-es években pedig Földváry Tibor személyében nemzetközi szintű klasszis mutatott példát a leendő versenyzőknek. Legeredményesebb versenyzőink között kell megemlíteni az első világháború előtti időszakból Kronberger Lilit, Méray-Horváth Zsófiát, a két világháború közötti években a négyszeres vb-győztes Rotter–Szollás párt. Az utóbbi években Almássy Zsuzsa, később a Regőczy–Sallai páros jeleskedett.

HA KEDVET KAPTÁL, JELENTKEZZ!

Budapesten a Rozmaring SE, a Bp. Spartacus, a Csatornázási Művek SE, a Népstadion SE és a Zugló SE szakosztályaiban várják az 5–7 éves gyerekeket, elsősorban fiúkat! Persze, ha valaki nagyon ügyes, idősebb korban is elkezdheti. A legbiztosabb helyszín és időpont (ez valamennyi szakosztályra vonatkozik) a Kisstadion, szombat reggel 7–9 óráig.

Vidéken a Dunaújvárosi Kohász SE, a Leninvárosi Olefin SC és a Debreceni MVSC alakított műkorcsolyázó szakosztályt.

Ha kedvet kaptál, jelentkezz!

AZ ELSŐ, JÉGSPORTTAL FOGLALKOZÓ EGYESÜLET, az 1742-ben alakult, angol Edinburgh Skating Club volt. Az oda jelentkezőknek felvételi vizsgán kellett részt venniük, mely abból állt, hogy a jobb és a bal lábbal zárt kört kellett a jégre rajzolni, továbbá három cilindert korcsolyával át kellett ugrani.

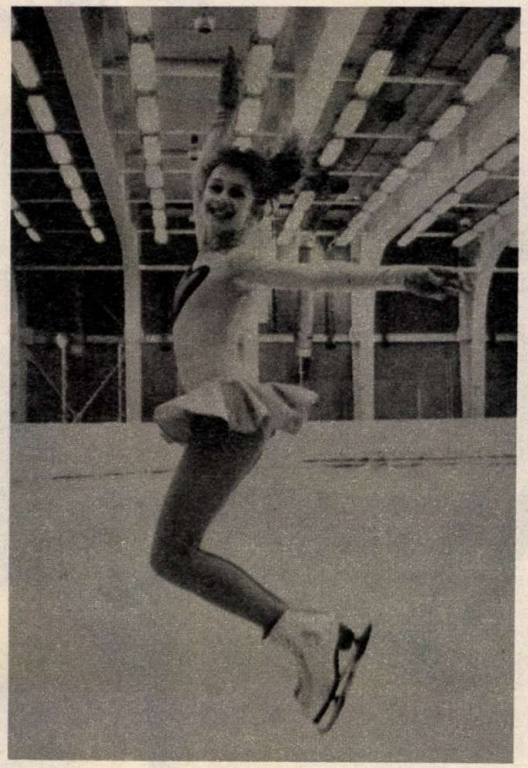

NONO

„Fantasztikus rugói vannak!" – mondta róla edzője, az egykori kiváló versenyző, Csordás Mária. Persze, Sarkadi Noémiről még sok jót lehetne mondani, hiszen a Rozmaring SE 11 éves versenyzője már többször bizonyított. Legutóbb, alig egy hónapja, a műkorcsolyázók ifjúsági országos bajnokságát nyerte meg, tegyük hozzá: fölényesen. Ráadásul Noémi csak négy éve korcsolyázik, és mindössze három éve versenyez. Nono. Így becézik, s ha valakit becéznek, az a szeretet jele. Noémi nem panaszkodik jéghiányra, edz, ahol lehet. Igaz, a jégen töltött órákon kívül balettórákra és erőfejlesztő gimnasztikára is kell járnia. Nono már most tudja: a Testnevelési Főiskolát akarja majd elvégezni egyszer. Addig persze még sok jég megfagy a Dunán . . .

SOKSZOR PANASZKODUNK: kevés a korcsolyázási lehetőség. Nem volt ez mindig így. A Városligeti Műjégpálya az első európai műjégpálya volt, pontosan hatvan évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő: BOGÁTI PÉTER, CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
Telefon: 321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

87.0206

Athenaeum Nyomda Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030–9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

ITT A FARSANG ÁLL A BÁL

„Itt a farsang áll a bál,
keringőzik a kanál.
Csárdást jár a habverő,
bokázik a máktörő."

*

A jelmezkészítés legyen az egész család számára vidám, felszabadult, közös együttlét!

Szigmund Zsófia ötletei

Aranyhal királynő, fólia pikkelyekkel

Hírlapot tessék!

Káposztahölgy, teljes levéldíszben

87/9
XLII. ÉVF. • 1987. MÁRCIUS 5. • ÁRA: 4,50 Ft

PAJTÁS

FIÚK, FIGYELEM!

MÁRCIUS 8.

NEMZETKÖZI NŐNAP!

Fotó: Wagner Margit

MÁRCIUS 8.

Egy ünnep igazi értékét sohasem annak külsőségei jelentik, legyenek azok bármilyen látványosak, sokszínűek vagy akár meghatóak is. Egy ünnep igazi értéke annak emlékeztető, figyelmeztető, mozgósító erejében rejlik.

Március 8-a, a nemzetközi nőnap, a földkerekség legszebb ünnepe. Meglett férfiak válnak zavartan dadogó kamaszokká, és zavartan dadogó kamaszok válnak meglett férfiakká ezen a napon, a virágok és az ajándékok néhány szavas köszöntő keretében történő átadása közben. Szép és őszinte pillanatok ezek, de igazán hasznossá akkor válnak, ha emlékeztetnek, figyelmeztetnek, mozgósítanak.

Emlékeztetnek a szocialista nők 1910-ben, Koppenhágában megtartott második konferenciájára, amelyen Clara Zetkin javaslatára fogadták el ezt a napot a női egyenjogúságért folytatott harc napjának. És arra, hogy a világ sok részén még ma is ennek a harcnak a jegyében telik.

Figyelmeztetnek, hogy még a törvénybe iktatott jogok sem valósulnak meg mindig és mindenütt automatikusan, küzdelem nélkül.

És mozgósítanak arra, hogy a nők – lányok, asszonyok, nagymamák – nálunk ugyan egyenjogú állampolgárok, de mégsem férfiak. Az előzékenység, az udvariasság, a képzeletbeli – vagy akár valóságos – virágcsokor az év többi napján is jár nekik.

Ezzel az idézettel kezdődik a KISZ Központi Bizottságának figyelemfelkeltő füzete, amelynek lapjait nemzetiszínű zsinór fogja össze, s melyben nemcsak a mozgalom kiteljesedéséről kapunk telvilágosítást, hanem számos izgalmas és tartalmas pályázatról is tudomást szerezhetünk. Hogy kikhez szólnak, kiket próbálnak felrázni a jó ügy érdekében? Elevenedjen meg néhány címszó, s mindjárt kiderül: Kedves középiskolások! Kedves pedagógusok! Kedves szakmunkástanulók! Kedves úttörők! Kedves fiatalok!

Nem a füzetet akarom bemutatni, hiszen az minden iskolában megtalálható, csupán a magam örömét, aggodalmát, tapasztalatát szeretném leírni, s veled megosztani.

CSAK EGYETLEN NAP?

A prospektusban találtam egy fölhívást, amelyet a budapesti, újpalotai Árendás közi Általános Iskola nyolcadikosai tettek közzé, akik a Szépen magyarul — szépen emberül gondolat jegyében kijelöltek egy napot, melyet az anyanyelv és a szép emberi magatartás ünnepének szántak.

Először egy aggodalmas kérdés merült föl bennem. Egy nap? Csak egyetlen nap? Mire elegendő ez manapság, amikor a lélekszennyező, trágár, közönséges beszéd üli diadalát? Aztán lehiggadtam, s beláttam; ha az év 365 napjából jut egy a nőknek, a gyermekeknek, egy a felszabadulásnak, egy a szabadságharcnak, egy az anyáknak stb. — .... miért ne teremthetnénk ünnepet anyanyelvünknek is?

A Szépen magyarul — szépen emberül nap (minden évben a költészet napja utáni hét péntekje) 1987-ben április 17-e. És ez az egyetlen egy nap folyamatot jelöl. Amolyan vizsga napja. Hogyan éltem, hogyan beszéltem, hogyan gondolkodtam egész évben? — kérdezem magam, s felelek magamnak. Mindig kell egy pillanat, ha tetszik egy egész nap arra, hogy megvizsgáljuk a lelkiismeretünket; becsületére váltam-e hazámnak? Szüleimnek, tanáraimnak, barátaimnak, magamnak? Sikerült-e jobbnak, igazabbnak lennem? Látszatra milyen egyszerű, valójában nagyon is nehéz megteremteni ezt az ünnepet. Na nem papíron. Papíron remek visszhangja van a dolognak.

Már tavaly januárban jöttek a levelek az Árendás közbe: „Alulírottak csatlakozunk az Árendás közi iskola 7. osztályához (ma már nyolcadik) és a Szépen magyarul — szépen emberül napot az általuk megfogalmazott elvek szerint mi is megtartjuk április 18-án." Csaknem negyven iskola gyerekei írtak alá ilyen fogadalmat, de nemcsak ők. A Győri Balett táncosai is csatlakoztak, Csehák Judit, a Minisztertanács elnökhelyettese pedig levélben köszönte meg a szép kezdeményezést. És csatlakozott a felhí-

AZ »ÁRENDÁSOK«

NAPJA

„A szép szó nemcsak eszközünk, hanem célunk is. Célunk az a társadalmi és állami életforma, melyben a szép szó, a meggyőződés, az emberi érdekek kölcsönös elismerése, megvitatása, az egymásrautaltság eszmélete érvényesül." (József Attila)

váshoz Szabó Gyula, az idős munkásember is, aki hálás levelet írt az Árendás közieknek. Érdemes idézni belőle: „74 éves ember vagyok és sajnos, nem volt módom magasabb iskolát végezni, csak hat elemit 1924-ben, de annál inkább, vagy talán éppen ezért, nagyon szeretem az anyanyelvemet. Ennek ápolása egyébként nálunk családi hagyomány."

Ennél a gondolatnál ismét meg kell állnom egy pillanatra. Pótolhatja-e vajon akarat és elhatározás a hagyomány jellem- és lélekformáló erejét? Mit tud tenni az a gyerek, akinek a családi és baráti környezetében természetes megnyilatkozás a trágár, közönséges beszéd? Elég, ha csatlakozik, s egy évben egyszer elmélyülten tanulmányozza saját lehetőségeit?

ŐK VAJON MILYENEK?

S ők, akik tanáraikkal közösen megfogalmazták az ünnep tartalmát: „Megpróbálunk csak akkor szólni, ha igaz, szép és fontos mondanivalónk van a másik ember számára" — ők vajon milyenek? Erősebbek, okosabbak, mint a hozzájuk hasonlók? Többre képesek? Szó sincs ilyemiről. Elmentem hozzájuk, leültem közéjük az iskolapadba, és megpróbáltunk beszélgetni. Nehezen ment. Mit jelent a szó: haza? Mit az anyanyelv? Mit a tisztelet és a barátság? Nehéz ezekről könnyedén beszélni, talán éppen azért, mert a nagy érzelmek gyakorta némák, s csak belül, a lelkünk legmélyén világítanak.

Nem számítottam arra, hogy szépen fölépített, zengzetes mondatokkal elkábítanak, elsősorban az érdekelt, milyen mélyen érzik át, mennyire veszik komolyan elhatározásukat, s ebben nem csalatkoztam. A maguk kis örömeiről, erőfeszítéseiről, gondjairól beszéltek, s természetesen a maguk módján.

Horák Feri elmondta, milyen rossz hallani reggel az autóbuszmegállóban a felnőttek szitkozódásait, káromkodásait. Kiváltképpen ebben a nehéz télben szaporodtak meg a türelmetlen, csúf megjegyzések, amikor ritkán járt, és sokat késett a busz.

Órvölgyi Tamás és Szetlik Aranka elmesélték az idős Gyula bácsi látogatását. Jó volt hallgatni őt, s nemcsak azért, mert szépen beszélt, hanem azért is, mert értelmes dolgokat mondott. Például arról, miként nevelték annak idején az ő korosztályát. Bizony szigorúan és erős fegyelemmel. A hajdani apák keze gyakorta „eljárt", nevelési módszerük nem volt megengedő, pajtáskodó, ők mégis tisztelték az apákat, és hálát éreztek irántuk.

— Talán ez volt a jobb? — tűnődött Tamás.

A mai gyerekek szabadabban élnek, a felnőtteknek alig van idejük arra, hogy következetesen, igazságosan és példamutatóan neveljék őket, éppen ezért a mai gyerekeknek el kell szánniuk magukat egyfajta önnevelésre, aminek igen fontos része az anyanyelv helyes, szép használata és a tisztességes, emberi viselkedésmód.

— A mi elhatározásunknak és felhívásunknak ilyen gondolati tartalma is van — mondta Feri.

KI AZ „ÚRIEMBER"?

Aranka úgy érzi, gyakran rá kell szólnia a húgára, amikor az durván vagy slendriánul beszél. És Kiss Csaba úgy érzi, gyakran figyelmeztetni kell a barátokat, ha azok helytelen magyarsággal öltik egymásba a szavakat, mi több, még olyan is előfordul, hogy a tanár nénit is figyelmeztetik; nem ez a legmegfelelőbb szó, s adják az ötleteket, hogyan lehetne még szebben, még világosabban kifejezni az adott gondolatot... Mert a tanár is ember, ő is tévedhet, és Kalászné Kállai Eszter osztályfőnök sohasem haragszik meg a kiigazításért, sőt szívből örül neki, mert ez azt jelenti, hogy komolyan, s egyre komolyabban veszi az osztály az anyanyelv ápolásának szép feladatát.

— Én megkülönböztetem az embereket egymástól, méghozzá nagyon is szigorúan — magyarázta Pataki Zsolt. — Az én mércém szerint vannak úriemberek és vannak primitív emberek. Az első kategóriába azok tartoznak, akik szépen, választékosan beszélnek, és mindig tudják az adott szituációban, mi a leghelyesebb viselkedési mód, a második kategóriába pedig a durvák, a káromkodók, az ingerült nagyhangúak tartoznak. Lehet az orvos, művész, tanár vagy sofőr, ha nem tud szépen beszélni és viselkedni, akkor nem úriember.

Zsolt véleménye nagyon tetszett, szemléletét, ítéletét ti is átvehetitek. Április 17-én, anyanyelvünk ünnepnapján, az önvizsgálat után „mérjétek föl" szűkebb környezeteteket is. Nem árt, ha tudjátok, hány „úriember" él körülöttetek, mert kell a gyereknek a példa, mint ahogy a primitív embereknek sem árt a gyerekek példamutatása. Ha ezt az év minden napján meg tudjátok tenni, akkor az egyetlen napra tervezett ünnep egész esztendőben ható erővé válik, s ez a ti eredményetek lesz.

Magyar Katalin

SZÍVÜGYEKRŐL

BIZALOMMI

KELL A SZERELEM? — kérdezi 14 éves levélírónk, s mi csakis egyet felelhetünk rá: bizony kell! Ám, hogy mikor és milyen formában, no meg hogy kivel — ez már hosszabb elmélkedést kíván. A szerkesztőségünkbe érkezett „szerelmes" levelek közül azért gyűjtöttünk össze néhányat, hogy válaszainkkal segítsünk a kamaszkor talán legfontosabb kérdésében.

3 FIÚ VÁR EGYSZERRE — Semmiképp ne menj oda, és ne írj levelet, s főleg ne egyszerre háromnak! Azt, hogy a három fiú közül melyik tetszik igazán, döntsd el magad. S ha választottál, akkor teremts olyan helyzetet, hogy — ahogy írod is — jobban megismerhesd a fiút. Erre a közös együttlétek — iskolai foglalkozás, sportrendezvény, táncest — alkalmas lehet. Akkor sem kell a fiú elé állnod, és „színt vallanod". Kezdj el beszélgetni, s az első társalgás hangulata eldönti, hogyan tovább.

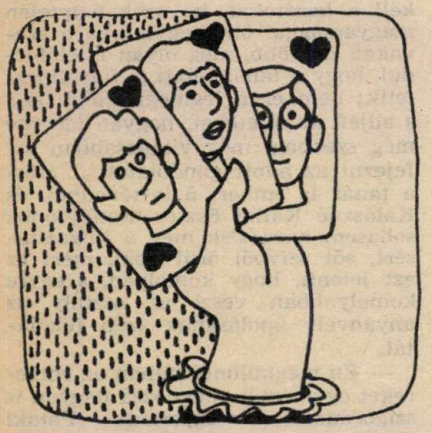

SZOMORÚ VAGYOK — Szomorúságodat azért nem értjük, mert a szerelem inkább boldoggá teszi az embert. A kezdet kezdetén még akkor is, ha a másik nem viszonozza hasonló hőfokon az érzelmeket. Egyáltalán nem saját „gyenge idegzetedre" utal, hogy amikor meglátod őt, a szívedbe nyilall valami, és elsápadsz. Az öröm és a várakozás okozta izgalom természetes kifejeződése ez. Akkor érezheted, hogy a másik valóban a te választottad, ha mindez nem keserű pillanatokat szerez és sírást vált ki, hanem olyan érzést okoz, ami már maga a boldogság.

MIÉRT NEM NÉZ RÁM? — Igazán nem tudhatjuk. Nem valószínű, hogy a súlyod miatt tartana távolságot. Ne áruld el neki érzelmeidet. Beszélgessetek minél többet, így anélkül, hogy kimondanád, észre fogja venni: vonzódsz hozzá.

LOVAGOM. — Nem hisszük, hogy esetedben szerelemről van szó. Csupán egy kellemes élményről, hiszen igazán kedves dolog, ha egy fiú nekünk jön a jégpályán, majd hosszan néz, ráadásul szőke és mosolyog... S bizony még az is lehet, hogy újra találkozol vele.

A SZERELEM MÚLANDÓ. — Az hát, bár ezt a legtöbb levélíró úgysem hiszi el nekünk. Helyzeted nem könnyű. Saját barátnőd barátja figyelt fel rád, s ezt a figyelmet te nem is utasítottad vissza. Nehéz ilyen helyzetben okosan viselkedni, de meg kell próbálni. Tudd meg barátnődtől, mennyire fontos számára a fiú. Azután dönts: ha szereti — ne vedd el tőle! Helyesen tetted, hogy nem mentél el újra táncolni a fiúval. Reméljük, döntésedet mindketten jól értelmezik, és értékelik is.

EGY LÁNY, AKI TANÁCSRA VÁR — Ne felejtsd el, álmodj nyugodtan róla, de ne akard mindenáron felhívni magadra a figyelmét. Ha természetesen viselkedsz, beszélgetéseitekben megmutatod értelmi képességeidet, és tanújelét adod figyelmednek, bizonyára előbb-utóbb megakad rajtad a szeme.

TANÁCSTALAN — Nincs szükség arra, hogy másoknak is „eláruljátok" érzelmeiteket. Bár titkolni sem érdemes a dolgot, egy osztályban ilyesmire előbb-utóbb úgyis fény derül. Magatoknak természetesen bevallhatjátok érzelmeiteket, és készüljetek föl a kapcsolat fogadtatására. Várjátok azzal a biztonsággal a többiek viselkedését veletek szemben, hogy ti tudjátok: senkinek nincs joga mások érzelmeit kigúnyolni. Ti magatok ne vegyetek részt mások csúfolásában. Így, ha a ti ügyetekre kerül a sor, bizonyára kaptok magatok mellé szövetségeseket. S együtt megértetitek a csúfolkodókkal: méltatlan az effajta viselkedés.

MOST MIT TEGYEK? — Ne úgy viselkedj, ahogy — szerinted — a lányok elvárják. Látod, ez a póz egyik esetben sem vezetett eredményre. Légy te magad, és tanúsíts olyan magatartást, ami belőled fakad. Egyébként is borzasztó nehéz a „női nem" hangulatához alkalmazkodni. Lám, egyik megsértődött amiatt, amit pedig a másik elvárt volna. Dönts belátásod szerint. Ha meg akarsz csókolni egy lányt, hát próbáld meg. Bár az újabb csalódásoktól ezután sem leszel védve.

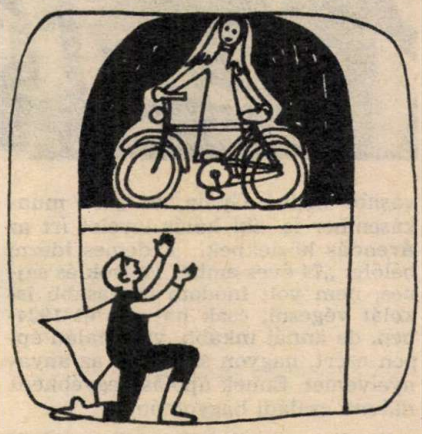

RÓMEÓ ÉS JÚLIA — Nem hihetjük, hogy ha egy lány szóba akar elegyedni egy fiúval, arra ne találna módot. Hiszen hány közös témája lehet két tizenévesnek! Miért ne lehetne akár a kerékpár? Próbáld meg, sikerülni fog!

OLYAN CIKI — A dolog majd akkor lesz igazán ciki, ha társaid rájönnek, hogy lódítottál. A kitalált fiú helyett megérkezik majd az igazi, bár 12 évesen még van időd várni. Szerintünk nem az a ciki, hogy „nincs fiúd", hanem hogy nem érzed: korai még számodra a dolog. Nem korai viszont a nyolc órai lefekvés.

AL

Egyszerűen azért, mert a szervezetednek egyelőre még mindig kiadós alvásra van szüksége.

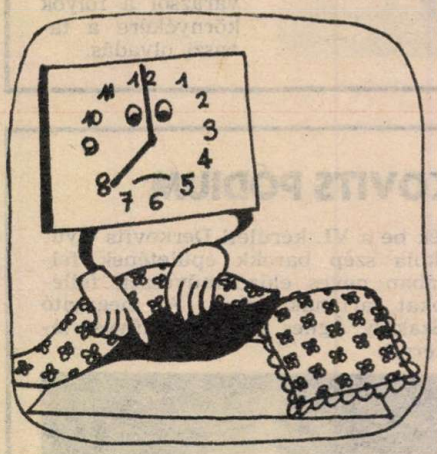

H. Á. — Barátnődnek végtelenül igaza van. Aki a történtek miatt öngyilkos akar lenni, arra ráillik ez a nem éppen hízelgő jelző. Bár nem volt szép a fiútól, hogy nem ment el a randira, s hogy magyarázata enynyiből állt: csak. De ha két tizenéves kölcsönösen azt üzeni, hogy utálják egymást, nos, abból — akár még nagy szerelem is lehet.

MIT TEGYEK? — Mi a helyedben nem beszélnénk arról, hogy 12 évesen bárkinek az életében „futó kis kaland lennél". Túl felnőttesnek, túl felszínesnek tartjuk az ilyesfajta, a másikat is, magadat is lenéző fogalmazást. Miért nem gondolsz arra, hogy lehettek napok, amikor tényleg tetszettél neki? És talán még mindig így érez irántad, legföljebb nem mutatja. A fiúk néha szemérmesebbek, mint a lányok. Helyedben nem kérkednék e fiú szeme láttára más fiúkkal. Honnan tudod, hogy nem okozol-e fájdalmat neki? Ha lenne türelmed várni, akkor az ő magatartása dönthetné el: lesz-e folytatása barátságotoknak. Mert ugye, 12 évesen legföljebb erről van szó?

MIÉRT NEM ÉRTI MEG, HOGY VÉGE VAN? — Lehet azért, mert fontos vagy neki. De meglehet, azért, mert bosszantani akar. Helyesnek tartjuk, hogy nem teljesítetted kérését, és jó, hogy könnyen barátkozol fiúkkal és lányokkal. Ebben a korban az lenne a legfontosabb, hogy mindenki minél több körben, közösségben és emberi kapcsolatban mérje föl magát. Sokan sajnos, nem úgy gondolkodnak, mint te, és kihagyják, a tizenéves kor soha vissza nem térő lehetőségeit. Az említett fiúval egyszer el kellene beszélgetned. Elmagyarázhatnád neki a dolgot. Bízzunk abban, hogy megérti — vége van.

VELE ÁLMODTAM — Lehet, hogy egy picit szerelmes vagy a fiúba. Bár úgy tűnik: te sem vagy közömbös az ő számára. Jó lenne, ha ő kezdené az ismerkedést. A leírtak alapján, mintha már el is kezdte volna. Hagyd, hogy újabb tanújelét adja figyelmének, értékeld, s hasonlóképp te is viszonozd azt.

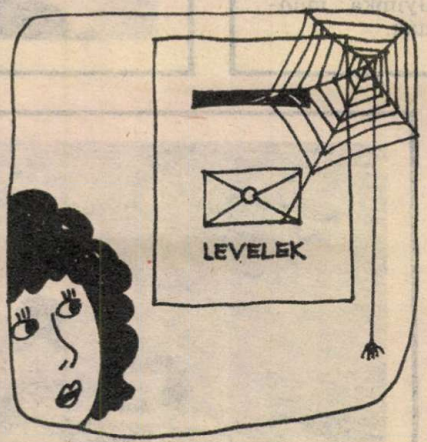

TINISZERELEM — Egyik kérdésedre sem tudunk válaszolni. Hiszen számtalan oka lehet annak, hogy az a fiú sem válaszolt leveledre. Neked kell eldöntened, érdemes-e várnod. Bár lehet, nem is várakozásról van szó. Ha újra ír, akkor kell elhatároznod, fontos-e még számodra ez a levélkapcsolat. A másik fiúról még ennyit sem tudunk meg. Ahogy a te ismereted is annyi, hogy utánad néz, merthogy jó az alakod, és jók a „cuccaid". Ezek még elég felületes és külsődleges jelek. Várj egy kicsit, ismerkedjetek egymással, s egy idő után te magad érzed, mi lehet ebből a kapcsolatból.

EGY MAGÁNYOS FIÚ — Egy fiú legyen annyira ügyes, hogy kinyomozza a szeretett lány címét... S mert ez neked nem sikerült, várnod kell, és bíznod abban, hogy az újabb szünetben a lány újra meglátogatja a nagymamáját.

MOST MIT TEGYEK? — Először is jól teremtsd le a többieket, mert helyetted szerveztek fölöslegesen és értelmetlenül. Nem tudjuk, mit jelenthet a fiúnak az a kijelentése, hogy ő nem tud levelet írni. Talán azt, hogy nem is akar. Alakuló barátságotok kettőtök személyes ügye, ne hagyd, hogy a lányok beleüssék orrukat a dolgotokba. Talán ha nem sürgetik a fiút, bátrabban kimutatja érzelmeit.

MIT TEGYEK? — Keress egy másik fiút. Olyat, aki szóba áll veled.

LEVÉL ENIKŐNEK — Kérdezd meg talán a következő találkozás alkalmával, hogy miért nem válaszolt. Erre ugyanis csak ő adhat feleletet.

Várjuk leveleiteket. Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397. A borítékra írjatok feladót vagy jeligét és azt, hogy: Bizalommal.

ZSIBONGÓ

OLVAD MÁR A TAVALYI HÓ!

Emelkedik a hőmérséklet — emelkedik a vízszint. Olykor ritka szép tájképet varázsol a folyók környékére a tavaszi olvadás.

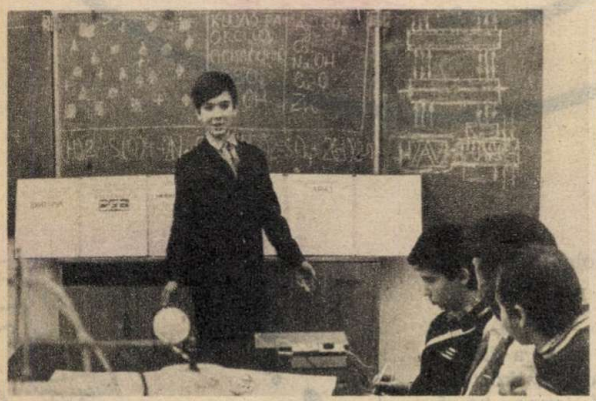

GYIMA TALÁLMÁNYA

A Tallinnban (Szovjetunió) megrendezett Tudomány és Technika Hetén bemutatták Gyimka Skilev kisinyovi tanuló találmányát is, melynek bevezetésével hatékonyabbá és gazdaságosabbá tehetik a villanymotorokat, a szivattyúkat. Gyimka munkáját oklevéllel és kitüntetéssel díjazták.

DERKOVITS PÓDIUM

Nemrég fejezték be a VI. kerületi Derkovits Gyula Általános Iskola szép barokk épületének felújítását. Az aulában neves előadóművészek fellépésével előadásokat tartanak majd. A megnyitó hangversenyen Szakály Ágnes cimbalomművész lépett fel nagy sikerrel.

ÖTKARIKÁS EMBLÉMA

Eddig három alkalommal találkoztak a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Dél-Korea illetékesei, hogy megegyezésre jussanak az 1988-as nyári olimpiai játékok közös megrendezésének ügyében. Nos, a megegyezés megszületett, és elkészült az olimpiai embléma is.

TANÓRA – VÍZBEN

Évente 3500 diák részére tartanak úszásoktatást a testnevelési órák keretén belül Pécsett, a Nevelési Központ Sportkombinátjában. A hírek szerint ezeken az órákon az iskolaköpeny viselése nem kötelező . . .

KISS BENEDEK:

KIBÚJT A NAP

Kibújt a nap a köd alól,
a tonnás köd alól.
Dalol a sugár, hogy dalol,
a sugár hogy dalol!
Tulipán feslik föld alól,
a nedves föld alól,
pirosa, zöldje hogy dalol,
a napra földalol!

Megülte kedvünk a homály,
nehéz, ólmos homály.
Hahó, a hó elillant már!
Fecskét dobál a táj!

(A költő Fütty úrfi című verseskötete 1986-ban, a Móra Könyvkiadónál jelent meg.)

Jurij Romanyenko

Alekszandr Lavejkin

MUNKAHELYÜK A VILÁGŰR

A Mír űrállomást, amely csaknem egy éve kering a Föld körül, február 8-ára virradóra ismét munkába fogták. Jurij Romanyenko és Alekszandr Lavejkin személyében új legénység érkezett a Szojuz TM-2 űrhajón, a Progressz-27 teherszállító kíséretében.

A két űrhajó csatlakozott az űrállomáshoz, és megkezdődhettek az ellenőrző vizsgálatok. Működésbe hozták az életbiztonsági és hőszabályozó rendszereket, megteremtették a rádió- és tévé-összeköttetéseket. Az első munkanapok a fedélzeti számítógép működésbe hozatalával és a Progressz-27 fedélzetén szállított műszerek átrakásával teltek.

Jurij Romanyenko egyébként harmadízben tagja űrexpedíciónak, s ő volt az első maratoni űrrepülés egyik résztvevője is. Alekszandr Lavejkin, foglalkozását tekintve mérnök, repülőszenvedélye pedig örökölött tulajdonság. Édesapja híres vadászrepülő volt.

RONGYOSBÁLI KORONÁSOK

Rongyos Királynőt és Királyt választottak a fővárosban, a Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Házában azok a gyerekek, akik részt vettek a februárt búcsúztató vidám karneválon, a farsangi rongyosbálon.

VIDEÓS FESZTIVÁL

Kallódó videók címmel rendez érdekes fesztivált március 23-án a Petőfi Csarnok.

— Több száz program, film, illetve clip érkezett már — tájékoztat az intézmény munkatársa, Szabó György. — 23-án levetítjük a legjobbakat. A fesztivál megrendezésében egyébként nagy segítséget nyújtottak a Műcsarnok és a Filmfőigazgatóság mellett az ország filmklubjai is. Az előrejelzések szerint nemzetközi rangot kap az esemény, jönnek külföldi videosok, például angolok, belgák is.

ZSIBONGÓ

FRAKK-BAN

FRAKK NÉLKÜL

Szombat délután van, a „Ráérők" nem érnek rá. Töprengenek. A kérdés, hogy a bölömbika emlős állat-e vagy sem, nagyon megdolgoztatja az agytekervényeket. Valaki azt mondja:

— Ebbe bele kell bölöndülni . . . — de a hirtelen támadó harsány nevetéssel csak egy pillanatra oldódik a verseny feszültsége. Merthogy a „100 kérdés — 100 válasz" igazi verseny, agyat megmozgató vetélkedő, ahol a bölömbika rendszertani hovatartozása még csak egy közepesen erős feladvány. A négy csapat véresen komolyan veszi a játékot. Már ott tartunk, hogy Koltai Áginak, a klub egyik vezetőjének büntető rendszabályokkal kell megzabolázni a vetélkedésbe belehevült tagságot. Pontlevonás jár minden oktalan bekiabálásért, zajongásért, tetszésnyilvánításért.

Szárnya nő a délutánnak

Hogy ez a harminc fiú és lány, akik most itt a játékszobában vetélkednek, hova mennének szombatonként, ha nem lenne a FRAKK, maguk sem tudják.

— Benyithatnánk például egy diszkóba — elmélkedik Erdész Réka —, csakhogy ott nem jön össze olyan jó társaság, abban a dübörgő zenében még beszélni sem lehet.

Igaz, a Felsős Ráérők Abszolút Különleges Klubjában is van diszkó, csakhogy ez a program sohasem tölti be az egész délutánt. Nem is tölthetné, mert kitörne a lázadás. Táncolni ugyan mindenki szeret, de a kitett szavazóurnába került voksokkal a táncon kívül filmekre, vetélkedőkre, különböző közös játékokra és ehhez hasonló rendezvényekre is szavaztak.

— Szívfájdalom, de nem tudunk minden kérésnek eleget tenni — tárja szét a kezét Csontos Istvánné, a mátyásföldi úttörőház vezetője.

Egyébként a klub megnyitása óta eltelt négy esztendőben olyan híresség fordultak meg e falak között, mint Varga Miklós, Révész Sándor, Eszményi Viktória és Heilig Gábor, a Nino együttes, Montágh Imre, Benkő Péter . . . A „Vendégünk" sorozat óriási siker, de egy-egy fellépés, egy kisebb koncert sohasem nyomja agyon a szombat délutánok másfajta programjait.

— Van itt mindig valamilyen játék, vetélkedő, van tánc, működik a két számítógép, megnézünk videon egy-egy mozifilmet — mutat körbe a klubban Szabó Szilárd. — Egyszerűen elrepül a délután.

Javítani kellene?

Ahogy véget ér a verseny, Papek Péter máris siet a számítógépekhez. A „diliszobában" (mert csak így nevezik a klubtagok a számítógépek szerelmeseinek tanyáját), már többen ott ülnek a készülék előtt.

— A lézengésbe hamar bele lehet fáradni — mondja Péter azokról a szombatokról, amikor még nem tartozott a FRAKK társaságához. — Itt most összejött egy olyan ötven-hatvan fős közösség, amelynek tagjai, nemtől, kortól függetlenül nagyon jól megértik egymást. Tavaly kétszáz felsős járt ide, szerintem az idén is elérhetné a FRAKK társasága ezt a létszámot, csak jobb propagandát kellene csinálni a klubnak.

Péternek igaza van, a hírverés nagyon fontos dolog. Legyen erre példa az 1984-es nagy budapesti túra, melyet a FRAKK rendezett. A HÉT című televíziós műsorban ismerkedhetett meg a nagyérdemű közönség a túra útvonalával, mely Isaszegről vezetett át Gödöllőre. A tévéből tudhatták meg a gyülekezés, az indulás időpontját is.

— Emlékszem az esetre — mondja Csontos Istvánné. — Azt mondtuk magunkban, jó ha összejön háromszáz ember. Amikor a gyülekezés helyén megláttuk a kétezres tömeget, egyszerűen nem hittünk a szemünknek.

Ha már a propagandánál tartunk, beszélnünk kell arról is, hogy a két klubvezető, Koltai Ágnes és Halasi Zoltán nagy terveket dédelget. Szép sorban végigjárják majd Mátyásföld, vagyis a XVI. kerület iskoláit. Mindenütt rendeznek egy vetélkedőt, egy klubdélutánt, diszkót vagy bármit, amivel a FRAKK nagyszerűségét, élénkségét bizonyíthatják . . . Igyekeznek minél több gyereket az úttörőházba csalni.

— A vagányabbak is jöhetnek, a nehezebben kezelhetők — meséli Halasi Zoli, aki egyébként kirakatrendezőnek készül, akárcsak Koltai Ági —, éppen a klubokban, a szakkörökben foghatók meg igazán ezek a gyerekek.

A klubtagok egyenlő jogokkal rendelkeznek, egyformán felelősek a közösségért, a felszerelésekért, és persze egymásért is.

— Mi „elkülönítőnek" nevezzük azt a szobát, ahol beszélgetni szoktunk — mesélik többen a diszkóra készülő bolyból. — Néha nagyon jól jön egy lelkizés, egy hely, ahol ki lehet önteni bút-bánatot, ahol tanácsot kérhetünk egymástól és Ágiéktól is.

A nyolcadikosok közül emlékeznek még a csömöri intézetisekre, akik rendszeresen jártak a FRAKK-ba, mert másutt nem találtak helyet, de itt nagyon jól érezték magukat. Különben nehéz is lehet egy ilyen laza szerkezetű, laza programú, de mindig valami színeset, érdekeset kínáló klubtól megválni. Márpedig aki túl van már a nyolcadikos ballagáson, az csak vendégként jelenhet meg a FRAKK-ban. Sok ex-tag viszont annyira megszereti a közösséget, hogy bár a másodikat-harmadikat tapossa már valamelyik szakközépiskolában, mégis jelentkezik egy úttörőcsapatnál ifivezetőnek.

Búcsúzni akarunk, de Zoli int, hogy nincs búcsúzkodás.

— Találkozunk majd valamelyik nagy FRAKK-túrán, talán éppen azon, amelynek keretében megint Isaszegről kell átkutyagolni Gödöllőre! — mondja Zoli.

Mit lehet erre felelni?

Hát persze, hogy találkozunk!

Sinkovics Ferenc

Fotó: Karasz Lajos

LESZ-E BETEGSÉG 2000-BEN?

A sok veszélyt, mely ránk leselkedik, csak egészséges életmóddal, megfelelő táplálkozással, testünk edzésével háríthatjuk el

Milyen a fiatalok állóképessége? Megbirkóznak-e a rájuk váró nehézségekkel? Egészségesek lesznek-e, és hogyan kell ehhez élniük? Ezek a kérdések nemcsak nálunk foglalkoztatják a szakembereket. A Szovjetunióban gyermek és ifjúsági egészségvédelmi intézetben kutatják a jövő század tendenciáit. Galina Szergyukovszkaja akadémikus, az intézet igazgatója beszélgetett ezekről a kérdésekről az APN munkatársával.

Felfokozott élettempó és kalória

— Hogyan hat a külső környezet annak a nemzedéknek az egészségére, amelynek a XXI. században kell élnie és dolgoznia? Több vagy kevesebb betegük lesz az orvosoknak a következő évezred elején?

— A mai serdülők egészében véve fizikailag fejlettebbek, mint a néhány évtizeddel ezelőtti, hasonló korú gyerekek voltak. Van azonban valami, ami nyugtalanító: számos olyan tényező tűnt fel ugyanis, amely kedvezőtlenül hat a fejlődő szervezetre. Ide sorolhatók a felfokozott élettempóval kapcsolatos idegi hatások és az újszerű anyagok használata. Tanulmányozzuk például a polimereket, a szintetikus anyagokat, amelyek egy része meglehetősen káros a gyerekek egészségére. Vagy vegyük a táplálkozást. Ked-

vező jelenség, hogy a mai táplálékok sok kalóriát tartalmaznak, de a serdülők elhízhatnak, ami viszont ártalmas. Egyes betegségek is mind gyakrabban fordulnak elő a fiatalok között. Ezért a századforduló orvosai sem maradnak munka nélkül.

Kockázati tényezők

— Melyek ön szerint a legfontosabb kockázati tényezők, amelyek károsan hatnak a fiatalok egészségére?

— A kedvezőtlen családi körülmények. A gyerekek közérzete nagymértékben függ a családi közösségtől. Ezért engem különösen nyugtalanít a csonka családok számának növekedése, amelyekben a gyerek apa vagy anya nélkül nevelkedik. Gyakran éppen a serdülőkorban alakulnak ki az olyan egészségkárosító szokások, mint például a szeszesital-fogyasztás vagy a dohányzás. Az egészséges életmódért folytatott küzdelem érezhető eredményeket hoz, de nem olyan gyorsan, mint szeretnénk. Újabb veszélyforrás a serdülők számára a nem megfelelő napirend. Közhelynek hangzik, de változatlanul érvényes, hogy azok a gyerekek, akiknek nincs megfelelő napirendjük, jóval többet betegeskednek, mint a beosztás szerint élő társaik. Ugyanakkor az általunk megkérdezett serdülőknek a fele például a szükséges napi nyolc óránál kevesebbet alszik. Az alvástól elvont időt leginkább passzív pihenésre, tévénézésre fordítják. Aktív sportolással az iskolásoknak csak húsz százaléka foglalkozik. Az elégtelen fizikai megterhelés ma jellemző jelenséggé vált.

Kevesebb házi feladatot?

— Nem fordult elő, hogy az iskolások — kialvatlanságuk okaként — az iskolában kapott sok házi feladatot nevezték meg?

— A Szovjetunióban jelenleg zajló iskolai reform átfogóan foglalkozik a gyerekek egészségének megóvásával. A már említett napirend és a testedzés, ha nem is általános gyógyír, de lehetőség a szervezet ellenállóképességének fokozására, többek között a szellemi megterhelésekkel szemben is. Az órarend is ésszerűbbé válik, gyakran váltják benne egymást a különböző jellegű foglalkozások. Hiszen tudvalévő, hogy a szellemi munkáról a fizikaira való átváltás a pihenés legjobb módja. Ezért az orvosok igencsak támogatják a gyakorlati munkát az iskolában, azzal a feltétellel, hogy a munka jellege és mennyisége legyen összhangban a gyerekek szervezetének teherbíró képességével.

Ésszerű pályaválasztás

— A serdülők gyakorlati foglalkoztatását tehát a Szovjetunióban az orvosok határozzák meg?

— A munkarendet az iskolában vagy a szakmunkásképző intézetben tudományos adatok alapján állapítjuk meg. A mi intézetünk több mint kétezer szakmára dolgozott ki egészségügyi előírásokat. Segítünk a fiatalok pályaalkalmasságának megállapításában is. Tanácsot adunk, milyen szakmában a legcélszerűbb dolgozniuk, hiszen egészségi állapotuk a jövőben nagymértékben függ a helyes pályaválasztástól. S ami a legfontosabb: az elméleti kutatások alapján mindig konkrét programokat adunk a pedagógusok, a szülők és a fiatalok számára.

Kép és szöveg: APN

120 ÉVES A BUDAPESTI ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERT

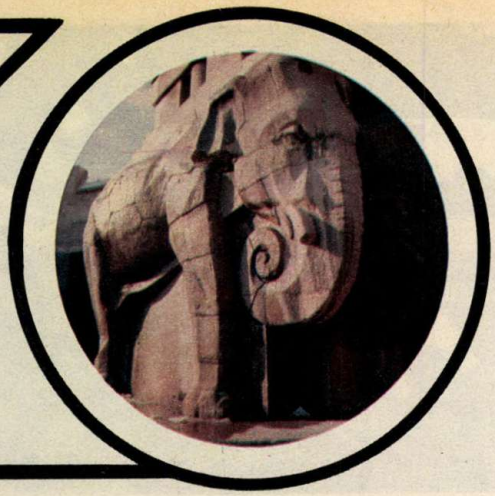

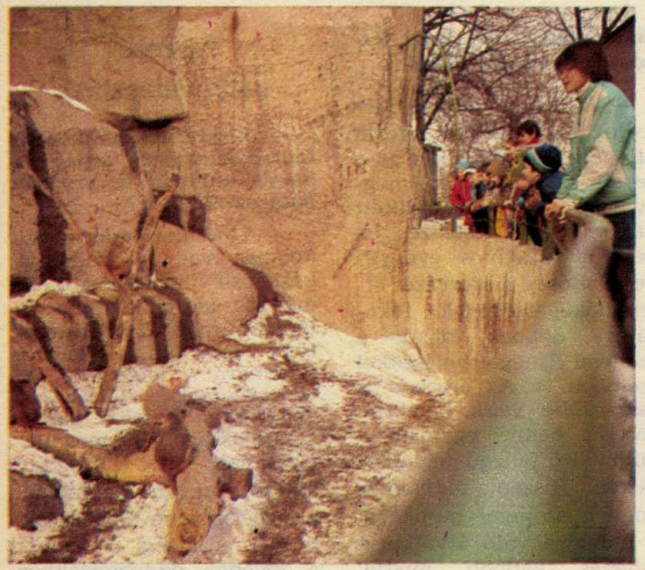

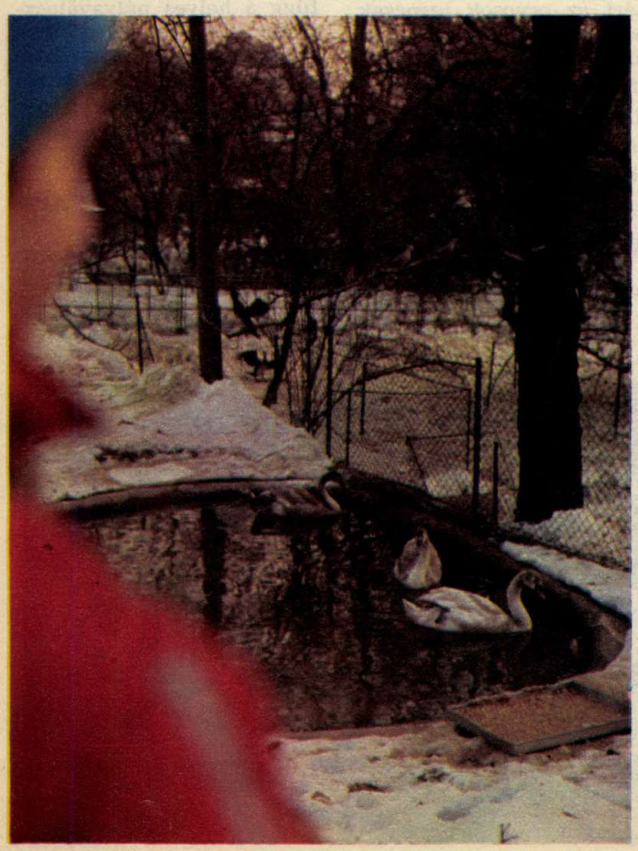

ÉLŐVILÁG - ÉLŐBEN

1866-ban nyitotta meg kapuit. Ma is pihentetve és szórakoztatva szolgálja ismereteink gyarapodását

Rudi jól érzi magát. Lehelete megfagy a levegőben, körülötte a sziklákon pedig mindenütt csak hó és jég. Olyan, mint az őshazában. Persze Rudinak, mint a világon minden családfőnek, vannak gondjai is. Épp most lökte oldalba például két kicsi bocsát, hogy ugyan ne helytelenkedjenek már, amikor a nagyérdemű éppen az apjukat, a büszke jegesmedvét szemléli.

Az állatkert hatodikos szakkörösei mesélik, hogy ez a Rudi egyébként nagyon rendes „gyerek", kijön mindenkivel, még a fókával is, akivel egy medencét, egy életteret kapott.

Szenzációs nap volt Pest polgárainak 1866. augusztus 9. Pontosan délben tizenkét órakor nyíltak meg a kert kapui, hogy beengedjék azokat a látogatókat, akik kíváncsiak voltak az ötszáz különleges állatra.

— De meg kellett ám fizetni azt a kíváncsiságot! — emeli fel mutatóujját Buzás Balázs. — Egy kisebb líba árába került a belépőjegy . . .

Drágaság ide, drágaság oda, tódult a nép. És örülhetett Szabó József professzor, aki tudóstársaival együtt igen magasztos célokat fogalmazott meg, amikor 1863-ban beadta az állatkert megalapításának kérvényét a Helytartótanácshoz. „Biztosítani kell, hogy minden érdeklődő embernek módja legyen nemcsak láthatni, hanem tanulmányozni és megismerhetni az állatokat, önmaguk épülésére és mindannyiunk hasznára . . ."

Vitán felül áll, hogy az a kétmillió ember, aki manapság évente ellátogat az állatkertbe, nem mind a tudományos megismerés kíváncsiságával áll meg a ketrecek és kifutók előtt. Ez a fajta kíváncsiság inkább a szakkörösöket jellemzi, akik felvételi vizsgával válhatnak a csoportok tagjaivá, hogy aztán különböző előadásokon, bemutatókon, a kifutók mellett tartott foglalkozásokon pallérozzák tudásukat.

— Nem túl nehéz a vizsga — mondja Tóth Tünde —, de szükség van rá, mert igen nagy a túljelentkezés. Így is körülbelül kétszázan vagyunk, s akkor még nem is beszéltem a hétszáz tagot számláló „baráti körről", amelyben az ember akkor is folytathatja a munkát, ha már kiöregedett valamelyik szakkörből. Különben is egyre népszerűbb a kert.

A századfordulón vette kezelésbe a zoo-t (az állatkertek nemzetközileg használt neve) a főváros, s mindjárt hatalmas építkezésekbe kezdett. A ma is álló állatházakat nagyszerű építészek tervezték. 1912-re teljesen megváltozott a kert arculata. Bővítették a kifutókat, műsziklákat, medencéket építettek külföldi tapasztalatok alapján. Sok helyen lebontották a sűrű rácsozatú kerítéseket, s árkok, korlátok variációival védték a látogatókat a néha-néha megdühödő, megbokrosodó patásoktól, vízilovaktól, elefántoktól.

— Mesélik, hogy az igazi komoly fejlődés a harmincas évekre, Nádler Herbert igazgatásának idejére esett — mondja Buzás Balázs. — Sok új állat- és növényfaj került ekkor a kertbe, de szépen szaporodtak a régebben tartott fajok, például a vízilovak is. Ma már talán nem is annyira a beszerzés a gond, hanem a megtartás. Olyan ritka, kihalófélben lévő fajokat kell megvédeni a pusztulástól, mint mondjuk a vidra, amiből már csak egyetlen egy van a zoo-ban. Elképzelhető, hogy egy-két száz év múlva már a kihaló fajok megőrzése lesz az állatkertek fő feladata.

A II. világháború az állatkert lakóinak is tragikus megpróbáltatásokat jelentett. Mindenütt állások, géppuskafészkek, a harc elmúltával pedig romos épületek. Az ehető állatokat a környék éhségtől gyötört lakói megették, és a veszélyes nagyragadozókkal is végeztek, nehogy kárt tehessenek valakiben.

— Tizenegy állat maradt végül — simogatja meg a barna teve hosszú orrát Murányi Gabriella. — Borzalmas, ha elpusztul valami, legyen az akár egy kígyó. Nekem is vannak otthon állataim, van kutyám, macskám, papagájom, nyuszim. Egyiket sem szeretném elveszíteni.

— Csak nagy sokára, 1951-re sikerült valamelyest pótolni, fejleszteni az állatállományt, és rendbe hozni a kertet — folytatja Sárfalvi Judit, majd mosolyogva megjegyzi: — Állomány? Milyen csúnya szó. Érdekes, a gyerekek sohasem használják. Inkább hosszú felsorolásokba bocsátkoznak, csakhogy kerüljék az ilyen általánosságokat.

No, de folytassuk a történetet.

Az ötvenes években itt dolgozott Kittenberger Kálmán, a híres Afrika-utazó és -vadász, aki útleírásaival is nevet szerzett magának. Egyre több trópusi és más egzotikus állat került ekkor az állatkertbe. Ebben az időben nyílt meg a pálmaház oldalszárnyaiban az akvárium és a terrárium.

Az intézmény 1956-ban kapott tudományos státust, és 1979-ben lépett igazi „felnőtt" korszakába — mondja Tóth Tünde. — Mára már kicsi lett a kert. Felmerült az a terv is, hogy új, tágasabb, megfelelőbb helyre kell költöztetni, de ez még távlati terv.

Igen, a kert egyelőre marad a Városligetben, Budapest érdekességeként. Háromezer állat várja itt a látogatókat, többek között Rudi is, aki még mindig ott ül egy magas szikla tetején. A szakkörösök integetnek neki, de Rudi nagyon el van foglalva családfői teendőivel.

S. F.
Fotó: Karasz Lajos

(Az írás Szidnainé dr. Csete Ágnes, a Fővárosi Állat- és Növénykert igazgatójának a Zoo Híradóban megjelent cikke felhasználásával készült.)

Kerékpárok maskarában. Nyilván ezeket a masinákat soha nem fogjuk látni útjainkon, de farsangi mókának nem rosszak…

PEDÁLOZÓK

Egyszer a legmakacsabb tél is feladja állásait, s meghátrál a tavasz elől. Úgy tűnik, most már lassan-lassan bekövetkezik ez a pillanat. Akkor aztán levehetjük télikabátjainkat, hójáró csizmáinkat, sapkáinkat és hajrá, ki a szabadba. Ilyenkor illik utánanézni egyebek között kerékpárjainknak is, „elővezetni" őket a pincéből, padlásról vagy éppen leakasztani a kampóról, hogy letöröljük róluk a port, megmozgassuk elgémberedett pedáljukat, megforgassuk kerekeiket. Képességeinket ehhez kiván egy kis kedvet csinálni.

Természetesen nagyon jól tudjuk, hogy ilyen masinák nem sorakoznak nálunk a lakótelepek pincéiben, a házak padlásain, jószerivel külföldön is csak mutatóban találhatók itt-ott. Ugyanis egy-egy példány készült belőlük egy nemzetközi találkozóra, amelynek a szervezők ezt a címet adták: „A holnap kerékpárja". Erről jut eszünkbe, ti is próbára tehetitek fantáziátokat, s lerajzolhatjátok, hogyan képzelitek el a – holnapután kerékpárját.

Addig is pattanjatok nyeregbe, s kerekezzetek egy jó nagyot, mert rajzolni ugyan nagyszerű dolog, de mozogni sem rossz.

B. F.

KEDVES ISMERŐS:

Kimászni a skatulyából!

Nem szép, nem csúnya, inkább érdekes, s mint ilyen, hamarabb kihúzhatja a színészsors kártyalapjaiból a Jolly Jokert, mert a honi színjátszásban (jelenleg) kevesebb eséllyel indulnak a görög intenekhez hasonlítható férfiak. Nekik ugyanis igen behatárolt a szerepkörük, lassacskán már a hősszerelmes jelmezét is másra szabják, teszem azt Szerednyei Bélára, aki a Linda-sorozatban – ha nem is a klasszikus séma szerint –, de hősszerelmes. Igaz, roppant átabota módon, ám fáradhatatlanul ott lebzsel a szuper-zsarulány körül, s nincs az a jól elhelyezett balegyenes, ami kiütné szívéből a szerelmet.

Szerednyei Béla pontosan tisztában van a lehetőségeivel. Nincs olyan szerepálma, ami az ő szigorú mércéje szerint igenis apollói termetű színészekre íródott. Ha rendező lenne, s módjában is állna, Ben-Hur, Spartacus, avagy Rómeó szerepét semmiképpen sem osztaná Dustin Hoffmanra, annak ellenére, hogy nála tehetségesebb, elragadóbb színészt keveset hordott hátán a Föld... de hát hiába. Hoffman alacsony és nagyfejű, a közönségnek pedig vannak bizonyos elvárásai a romantikus hős küllemét illetően.

– Lehet, hogy konzervatív vagyok, de az én képzeletemben Hamlet mégiscsak olyan, mint Gábor Miklós, avagy Laurence Olivier, Spartacus pedig olyan, mint az amerikai Kirk Douglas, aki annak idején abban a nagyszabású filmben meg is jelenítette azt a fantasztikus hőst – magyarázta nyugodt hanghordozással, s hozzátette, hogy mindennek ellenére neki éppen Dustin Hoffman az egyik, s talán legjobban szeretett színész-ideálja. Boldogan kiegyezne azzal a szerepkörrel, amelyben Hoffman olyan otthonosan mozog.

A népszerűséget a Linda-sorozat hozta meg Szerednyei Béla számára, nem késlekedem hát megkérdezni tőle, mi a véleménye ezekről a történetekről? Talányos mosollyal csak ennyit mondott:

– Lehettek volna sokkal jobbak is, ha a „történetekben" több a történet.

– Kifejtené bővebben? – szívóskodtam, bár láttam rajta, szívesebben beszélne másról.

– Nézze, mi magyarok nagy előszeretettel utánozzuk a nyugati divatokat. Ott kint röpdösnek a Charlie angyalai? Röpdössön nálunk is egy. Ott kint tudnak sztárt csinálni? Próbáljuk meg mi is, s íme, itt van Linda. Nóra valóban igazi sztár lett. A sztorik, amelyekből összetevődött a sorozat, mégsem lebilincselőek. Linda egyéniség, ám a körülötte mozgó figurák halványak – mondhatnánk úgy is, „vérszegények". Nincsenek megírva.

– Hogyan lett Linda partnere?

– Véletlenül. A Fészek klubban összetalálkoztam a rendezővel, Gát Györggyel, s megkérdezte, tudok-e autót vezetni. Persze, hogy tudok, mondtam neki, hiszen az autó a hobbim. Hát jó – mondta –, akkor tanulj meg boxolni is egy kicsit, ha megtanulsz, lesz számodra egy szerep. Nos, ennyi volt. Így lettem taxisofőr, akit Linda úgy hív, hogy „szerelmem". Ha tíz év múlva találkozunk, megkérdezheti tőlem: Szerednyei, sikerült-e kinőnie a taxisofőrt? Jó lenne, ha azt mondhatnám, igen. Ne értsen félre, nem arról van szó, hogy nem játszom szívesen a Linda-sorozatban, de hát a színész többre vágyik, s nem szeretné, ha beskatulyáznák.

– S amíg nem volt színész, hogyan teltek a napjai, mire vágyott?

– Titokban arra, hogy egyszer majd színész legyek. Ebbéli szándékomat ugyancsak erősítették bennem a szüleim, kivált apám, aki eredetileg operaénekes szeretett volna lenni, s annak ellenére, hogy ez nem jött össze, igyekezett színpadközelben maradni. A hatvanas években a Csokoládégyár színjátszó csoportját rendezte, és engem már kilencéves koromban „betessékelt" a KISZ Központi Művészegyüttesének irodalmi színpadára, ahol emlékezetes és hasznos évtizedet töltöttem el. Játszottam, szavaltam, mókáztam, egyik bemutatónkról még riport is készült annak idején a Pajtásban.

– S hogyan lett színész?

– Érettségi után felvételiztem a színművészeti főiskolára, s mivel nem sikerült, úgy gondoltam, tanár leszek. Be is adtam jelentkezési papírjaimat angol–magyar szakra, s meg is feleltem a felvételi követelményeinek. Nem kezdtem el mégsem az egyetemi tanulmányokat, mert apám azt tanácsolta, ha valóban színész akarok lenni, tartsak ki az elhatározásom mellett, s menjek el a Nemzeti Színház stúdiójába. Örömmel fogadtam az ötletet, s nem is bántam meg. Egy év múlva felvettek a Színművészetire, s negyedéves koromban szerződtetett a Madách Színház. Első szerepem Szép Ernő Patika című darabjában a cigány volt, ami kezdetnek nem is rossz.

– S mi az, amit jelenleg nagyobb lelkesedéssel játszik, mint a taxisofőrt?

– Soroljam? Inkább kiemelek egyet, mondjuk a Páratlan párost, aminek a századik előadását éppúgy élvezem, mint az elsőt. Ez persze színház, ezt nem látják annyian, mint a tévében Lindát.

– A szabadidejét mivel tölti legszívesebben?

– Zenét hallgatok, videozom és a kocsimat bütykölöm.

– Az igazi nagy hobbi az autó?

– Így van. Az első kocsimat Montágh Imre tanár úrtól kaptam, még főiskolás koromban.

– Elég szép ajándék egy tanártól.

– Borzasztóan lerobbant kis Fiat volt, már nem tudott mit kezdeni vele, hát nekem adta. Én aztán úgy rendbehoztam, hogy amikor legközelebb beleült, nem akarta elhinni, hogy ez ugyanaz a kocsi, amit ő nagyvonalúan nekem ajándékozott. Most egy piros Triumphom van, ami nagyon is fiatalosan viseli magát, s ez nem is csoda, hiszen mindent megkap tőlem, ami egy csinos, hűséges kocsinak kijár.

Magyar Katalin
Fotó: Wagner Margit

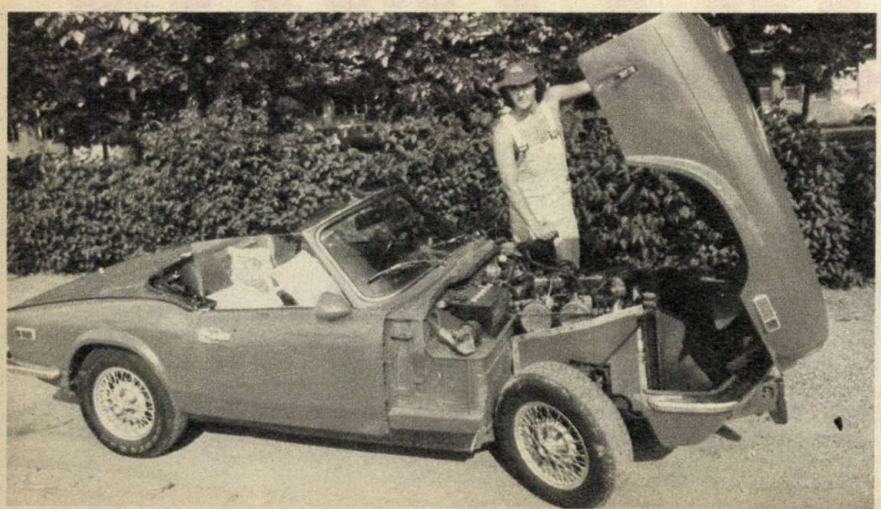

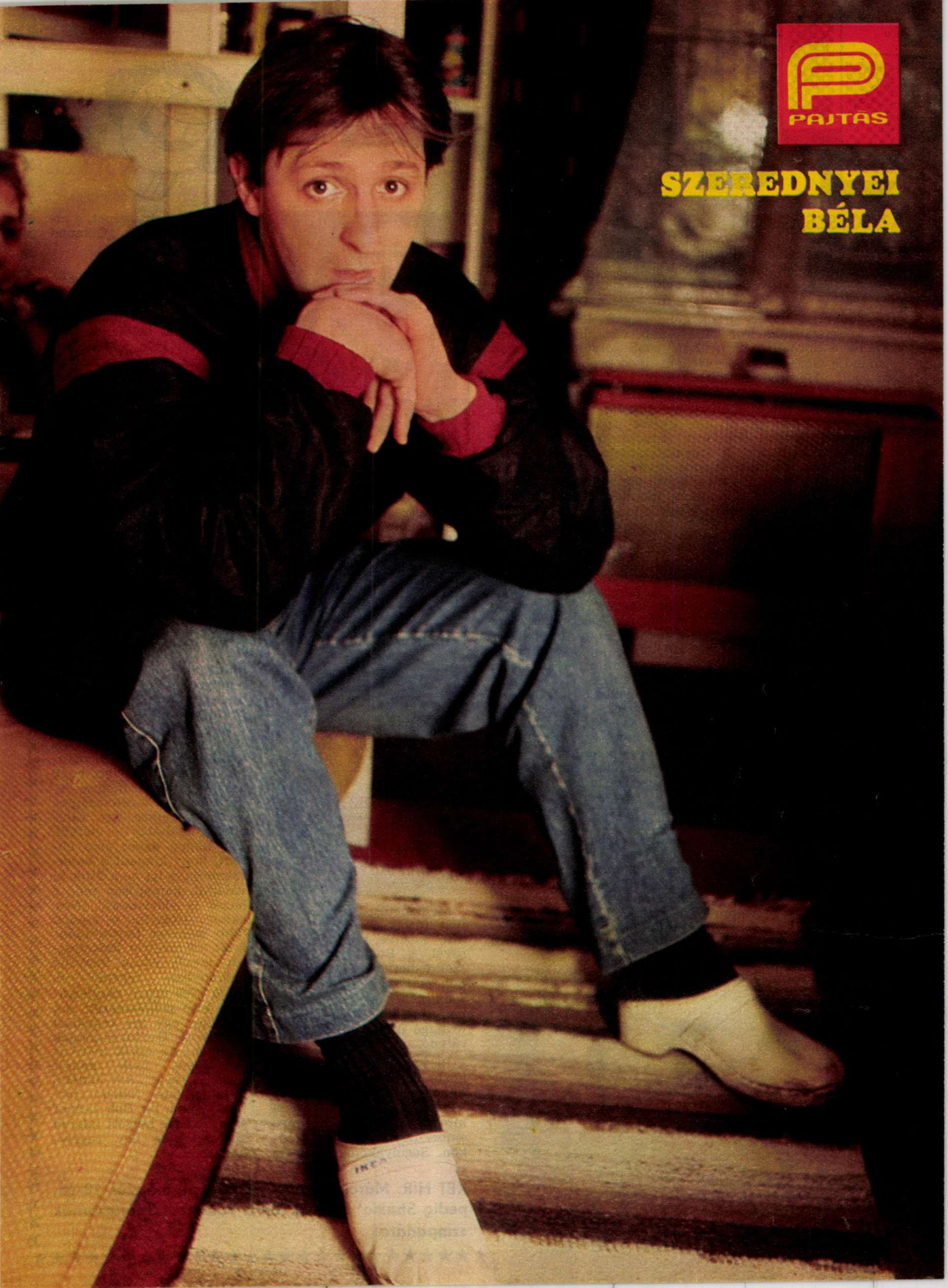
PAJTÁS
SZEREDNYEI
BÉLA

hangfal

AZ EGÉSZSÉGEDÉRT!

Mint a levelekből kiderült, sokan nemcsak Görbe Nóra karrierjét irigylik, hanem karcsúságát is. „Enni, vagy nem enni, ez itt a kérdés" — írja például Pap Katalin Zalaegerszegről . . .

— Tudom, a kövérség sok gondot okoz. Különösen így kora kamaszkorban lesz gátlásosabb, visszahúzódóbb valaki, ha a normálisnál jóval nagyobb súlyt cipel magán — mondja Görbe Nóra. — Nekem ilyen problémám sohasem volt. Hároméves korom óta járok művészitorna edzésekre, s hetente két-három délutánt a karate dozsóban töltök. Ilyen terhelés mellett, azt hiszem, a legnehezebb ételek sem fognának rajtam. Persze azért vigyázok az étrendemre, kevés szénhidrát tartalmú ételt és sajnos kevés édességet eszem. A fogyasztótablettákat csak kóros elhízás esetén, és csak szigorú orvosi ellenőrzés mellett szabad szedni, esetleges mellékhatásaik miatt. Én inkább a futást, a mozgást ajánlanám, no meg persze az sem árt, ha néha belelapoztok egy-egy diétáskönyvbe.

LÉPÉS – ELŐRE!

Az Első Emelet és a Dolly Roll rajongói hangos botrányra, vádaskodó nyilatkozatokra számítottak, amikor hírét vették a két együttest érintő változásoknak, illetve egy új zenekar, a Step megalakulásának.

— Szó sem volt haragról, összeveszésről — mondja Tereh István, aki egyszer már fényesen bizonyított, és menedzseri képességét most az új „banda" szolgálatába állította. — Valami mást akartunk már az „Emeletből" a Kiszabóval, és hasonlóan érzett a Dolly Rollból Flipper Öcsi, Zsoldos Dedy is. Találkoztak az elképzeléseink, és megszületett a Step.

— Mi az a „valami más"?

— A harmincas évek zenei világát idézi a muzsikánk, legalábbis ami a számok hangulatát illeti — magyarázza Flipper Öcsi. — A hangszerelések azonban nagyon is újszerűek, modernek. Lassan összeforr a társaság, úgy tűnik, sikerül egy sajátos, csak ránk jellemző stílust és hangzást kialakítani.

— Levelek?

— Jöttek rendesen, ahogy ilyenkor az már lenni szokott. Egy részük elküldött bennünket a . . . szóval oda, más részük egyszerűen tudomásul vette az új zenekart, a harmadik részük pedig lelkesen üdvözölte a Stepet. Az utóbbiakban írják a gyerekek, hogy már csak azért sem haragszanak, mert a műfajnak szüksége van az új hangra. Úgy érzem, velük vagyunk igazán azonos hullámhosszon. Nyilván közülük verbuválódik majd a közönségünk.

VARÁZSMŰSZER

Szakadatlanul fejlődnek a hangszerek. A billentyűs instrumentumok, a gitárok világa után, már a dobosok arzenáljában is megjelentek a varázslatokra képes, elektromos berendezések. Itthon Solti János mutatott be egy ilyen kis gépet, a japán gyártmányú „Octapad 8"-at.

— A szerkezet lelke egy minikomputer — tájékoztat az LGT ütőse. — Különböző hangeffektusokat csalhatok ki belőle, de utánozhatom vele a pergődobot vagy akár a cintányérokat is. Hetekig kísérletezhet vele az ember, akkor sem unja meg. Vijjogás, sistergés, kásás zúgás adott ritmusokra, s mindezt a hagyományos dobok hangjához igazíthatom. Mert a főszerep azért mégiscsak az övék, a legrafináltabb elektronika sem szoríthatja ki őket. Legalábbis nálam nem. Az „Octapad 8" egyébként megszólal majd a legújabb Locomotív LP-n is, amelynek márciusban kezdjük a felvételeit.

A BOROSTÁS „LOVAG"

Meglehetősen furcsa pályát futott be Bob Geldof attól kezdve, hogy együttesével, a Boomtown Ratsszel, a hetvenes évek közepén elátkozta a jóléti társadalmat, egészen odáig, hogy jótékonysági akcióiért lovaggá ütötte az angol királynő.

1985 júliusában tető alá hozta a rock legnagyobb tömegeseményét, a Live Aidet. A szuperkoncertet mintegy másfél milliárd ember nézte végig bolygónkon. Segélyakciók sorozata indult meg a Live Aiddel, amelyekbe a muzsikusok mellett már sportolók is bekapcsolódtak.

Bob Geldof pedig egyre csak szervezte a segélyek legkülönbözőbb formáit; telefonált, intézkedett, hogy a szállítmányok meg is érkezzenek a célországba. Mindezt persze egy fillér ellenszolgáltatás nélkül. Egy napon aztán arra ébredt, hogy kiapadt a bankszámlája, s ha nem ötlik ki valamit, hamarosan még a házát is elárverezik. Nos, ekkor elfogadta a kiadók több százezer fontos ajánlatát, és megírta önéletrajzát, amely eddig félmillió példányban fogyott el, majd 1986 végén megjelentette első szólólemezét, ami azonban egy kis csalódást keltett a Geldof-rajongók körében. Az egyik kritikus fanyalogva csak annyit jegyzett meg: „Azt hiszem, mindannyian jobban jártunk volna, ha Bob Geldof saját lemeze helyett inkább szervez még egy segélykoncertet."

KÉT HÍR. Március 9-én C. C. Catch, március 12-én, pedig Shakin' Stevens lép a Budapest Sportcsarnok színpadára!

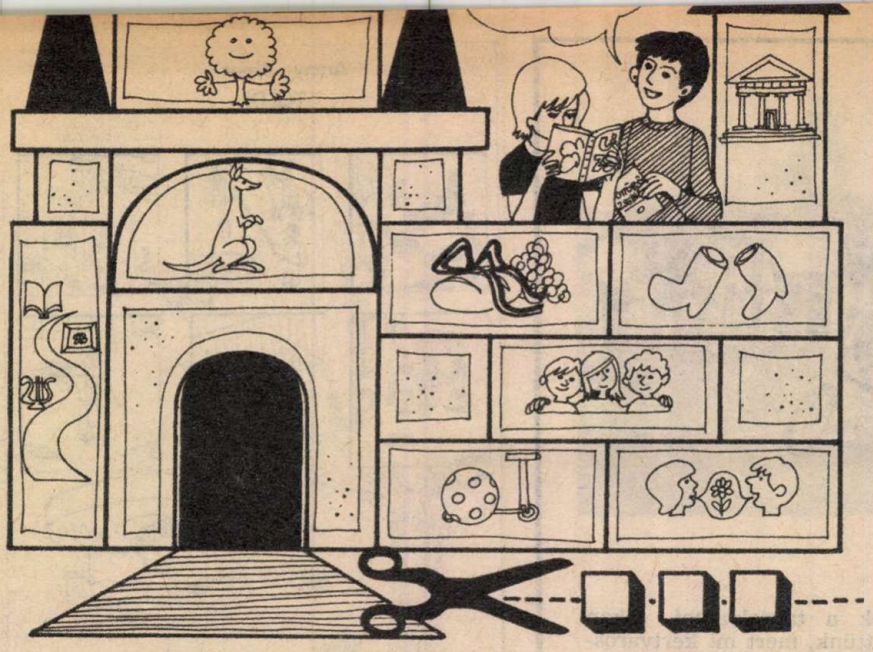

JÁTÉKVÁR

Örömmel adunk hírt arról, hogy újabb játékvárak alakultak. Akik még nem találtak testvérközösséget, az alábbiak közvetítésével is választhatnak!

TÁJAK—KOROK—MÚZEUMOK 1566. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Vaja, Leiningen u. 1. 4562; Hétvezér téri Általános Iskola, Székesfehérvár, Hétvezér tér, 8000; Kelemen B. Általános Iskola, Székesfehérvár, Kelemen B. u. 8000.

KENGURU 3. sz. Általános Iskola, Nagyatád, 7500.

EGYSZER VOLT, HOL NEM VOLT 2663. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Sárbogárd, Tanácsköztársaság u. 171. 7003; Általános Iskola, Mány 2065; Általános Iskola, Alcsútdoboz 8087; Általános Iskola, Etyek 2091; Általános Iskola, Csabdi 2064.

A MŰVÉSZETEK VÁNDORÚTJÁN Tanítóképző Főiskola, Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 10. 7400; 4074. Dózsa György Úttörőcsapat, Pócspetri 4327; 2905. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Szakoly 4234; 2921. Esze Tamás Úttörőcsapat, Érpatak, Széchenyi u. 1. 4245; Városi Úttörőelnökség Nyíregyháza, Jókai tér 4. 4400; Úttörő- és Ifjúsági Ház Komló, Kossuth u. 63. 7300; 1003. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Derecske, Lengyel u. 1—5. 4130; Városi Kulturális Szakbizottság, Hajdúszoboszló, Gönczy u. 1—3. 4200.

ÉRTENI EGYMÁST! 2823. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Tiszabezdéd, Kossuth u. 1. 4624; 5615. József Attila Úttörőcsapat, Nyírbátor, 4300; 2925. Vasvári Pál Úttörőcsapat, Kállósemlyén 4324; 440. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Vásárosromény, Rákóczi u. 8—12. 4800; Művelődési Központ, Hajdúnánás, Köztársaság tér 6. 4080; 1883. József Attila Úttörőcsapat, Alap, 7011; 1324. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Bakonycsernye ÁMK, 8056.

VÁR A TERMÉSZET! 3920. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Somogyvár, 8698; 1253. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Törökkoppány, 7285; 167. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Kaposvár, Béke u. 75. 7400; 1269. Gábor Áron Úttörőcsapat, Barcs, Hősök tere 6. 7570; 3939. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Balatonkeresztúr, 8646; 129. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Tiszadob, 4456; Általános Iskola, Nyírmada, 4564; 1113. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Tuzsér, 4623; 2938. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Újfehértó, 4244; 2823. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Tiszabezdéd, 4624; 115. Báthori István Úttörőcsapat, Nyírbátor, Zrínyi u. 42. 4300; 2837. Vasvári Pál Úttörőcsapat, Nyírvasvári, 4341; 2925. Vasvári Pál Úttörőcsapat, Kállósemlyén, 4324; Váci Mihály Művelődési Központ, Nyíregyháza, Dózsa Gy. u. 25. 4400; Városi Úttörőelnökség, Nyíregyháza, Jókai tér 4. 4400; 2. sz. Általános Iskola, Berettyóújfalu, József A. u. 13. 4100; 399. Zalka Máté Úttörőcsapat, Egyek 4069; 264. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Balmazújváros, Dózsa Gy. u. 17—23. 4060; 1956. Mező Imre Úttörőcsapat, Biharkeresztes, 4110; 1004. Bocskai István Úttörőcsapat, Derecske, Vörös Hadsereg u. 3. 4130; 1003. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Derecske, 4130; 1006. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Tépe, 4132; Városi Táborozási és Turisztikai Szakbizottság, Hajdúszoboszló, Gönczy u. 13. 4200; Megyei Úttörőelnökség Kisdobos Szakbizottsága, Debrecen, Simonyi u. 14. 4028; 353. Dózsa György Úttörőcsapat, Drávafok, 7967; 2306. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Mozsgó, 7932; 789. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Szigetvár, Rákóczi u. 9. 7900; 2637. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Mezőszilas, 7017; 2990. Dózsa György Úttörőcsapat, Csókakő, 8074; 1862. Dobó István Úttörőcsapat, Dunaújváros, Római II. Római krt. 51. 2400; Általános Iskola, Szárliget, 2066; Általános Iskola, Mány, 2065; Általános Iskola, Szár, 2066; Általános Iskola, Csabdi, 2064; Általános Iskola, Vértesboglár, 8085; Általános Iskola, Alcsútdoboz, 8087; II. sz. Általános Iskola, Bicske, 2060.

A SZÜLŐFÖLDÉRT! 1042. Fekete István Úttörőcsapat, Kaposvár, Toldi u. 3. 7400; Dráva Múzeum, Barcs, 7570; 7699. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Kisvárda, Torday u. 17. 4600; Általános Iskola, Csenger, 4765; 1113. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Tuzsér, 4765; 5615. József Attila Úttörőcsapat, Nyírbátor, Bátori u. 24. 4300; 189. Kinizsi Pál Úttörőcsapat, Nyírbogát, 4361; 789. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Szigetvár, Rákóczi u. 9. 7900; 1004. Bocskai István Úttörőcsapat, Tépe, 4132; 105. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Hajdúdorog, Petőfi tér 1. 4087; 5. sz. Általános Iskola, Berettyóújfalu, 4100; 2389. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Berekbössörmény, 4116; 2316. Dózsa György Úttörőcsapat, Szabadhídvég, 8138; Általános Iskola, Seregélyes, 8111.

JÁTSSZ VELÜNK! Váci Mihály Művelődési Központ, Nyíregyháza, Dózsa u. 25. 4400; 1357. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Ajak, 4524; 1167. Ady Endre Úttörőcsapat, Tiszavasvári, 4440; 5. sz. Általános Iskola, Mátészalka, 4700; Általános Iskola, Tiszaszalka, 4831; 2. sz. Általános Iskola, Vásárosnamény, 4800; 1113. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Tuzsér, 4623; 130. Móricz Zsigmond Úttörőcsapat, Piricse, 4374; 2917. Arany János Úttörőcsapat, Nyírbéltek, 4372; 3112. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Ófehértó, 4358; 401. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Berkesz, 4521; 5550. Latinca Sándor Úttörőcsapat, Szőlősgyörök. Nevelőotthon, 8692; 4115. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Kaposvár, Pázmány u. 92/b. 7400; 145. Dózsa György Úttörőcsapat, Kutas, 7541; 163. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Barcs, Rákóczi u. 3. 7570; 1254. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Böhönye, 8719; 4392. József Attila Úttörőcsapat, Hortobágy. József A. u. 1. 4071; 3678. Esze Tamás Úttörőcsapat, Balmazújváros, Móricz u. 2. 4060; 3147. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Balmazújváros, Hortobágyi u. 6. 4060; 1868. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Balmazújváros, Kossuth tér 14. 4060; Városi Úttörőelnökség, Berettyóújfalu, 4100; 1003. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Derecske, 4130; 1006. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Tépe, 4132; 263. Bocskai Istvávn Úttörőcsapat, Hajdúszoboszló, Kálvin tér 7. 4200; 104. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Hajdúdorog, 4087; 1. sz. Általános Iskola, Komádi, 4138; Sziget úti Általános Iskola, Székesfehérvár, Sziget u. 1. 8000; Általános Iskola, Etyek, 2091; Általános Iskola, Csabdi, 2064.

HÉTMÉRFÖLDES CSIZMÁBAN II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Székesfehérvár, Engels u. 4. 8000; Általános Iskola, Vértescsaba, 8089; Általános Iskola, Tabajd, 8088; Általános Iskola, Alcsútdoboz, 8087; Általános Iskola, Csákvár, 8083; Általános Iskola, Etyek, 2091; Általános Iskola, Mány, 2065; Általános Iskola, Szár, 2066; I. sz. Általános Iskola, Bicske, 2060.

BARÁTUNK A SZÁMÍTÓGÉP 876. Egri József Úttörőcsapat, Boglárlelle, Árpád u. 5. 8630; Kilián György Művelődési Központ, Kaposvár, Csokonai köz 2. 7400; 573. Noszlopy Gáspár Úttörőcsapat, Marcali, 8700; 5615. József Attila Úttörőcsapat, Nyírbátor, 4300; 3820; Vasvári Pál Úttörőcsapat, Balkány, 4233; 37. Bocskai István Úttörőcsapat, Vámospércs, 4287; Lőwy Sándor Úttörőház, Debrecen, Vörös Hadsereg u. 26/a. 4042; Gönczy Pál Úttörőház, Hajdúszoboszló, 4200; Szabó István Úttörőház, Pécs, Veress E. u. 6. 7633; Úttörő- és Ifjúsági Ház, Komló, Kossuth u. 63. 7300; 2091. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Magyaralmás ÁMK, 8071; Általános Iskola, Vértesacsa, 8089; Általános Iskola, Felcsút, 8086; Általános Iskola, Alcsút, 8087.

BARÁTUNK A NÉPMŰVÉSZET 3806. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Berettyóújfalu, Gyermekváros, 4100; Janus Pannonius Múzeum Néprajzi Osztálya, Pécs, Rákóczi u. 15. 7621.

BARÁTUNK A FILM 1003. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Derecske, 4130; 1004. Bocskai Istvávn Úttörőcsapat, Derecske, 4130; Bocskai Filmszínház, Hajdúszoboszló, 4200; Nagyközségi Mozi, Hajdúdorog, 4087.

BARÁTUNK A MUZSIKA 789. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Szigetvár, Rákóczi u. 9. 7900; 105. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Hajdúdorog, Petőfi tér 1. 4087; 3806. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Berettyóújfalu, Gyermekváros 4100.

BARÁTUNK A KÖNYV 4854. Jászai Mari Úttörőcsapat, Újfehértó, 4244; 5034; Zalka Máté Úttörőcsapat, Újfehértó, 4244; Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Tiszabezdéd, 4624; 5615. József Attila Úttörőcsapat, Nyírbátor, 4300; 189. Kinizsi Pál Úttörőcsapat, Nyírbogát, 4361; 3820. Vasvári Pál Úttörőcsapat, Balkány, 4233; 251. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Gamás, 8685; Központi Könyvtár, Tab, Ady u. 5. 8660; Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár, Kaposvár, Csokonai u. 4. 7400; 1004. Bocskai István Úttörőcsapat, Derecske, 4130; Martos Flóra Úttörőház, Hajdúböszörmény, 4220; Kovács Máté Városi Könyvtár, Hajdúszoboszló, 4200; Községi Könyvtár, Hajdúdorog, 4087; József Attila Művelődési Központ Gyermekkönyvtára, Berettyóújfalu, 4100; Városi Könyvtár, Szigetvár, 7900; Szabó István Úttörőház, Pécs, Veress E. u. 6. 7633; Úttörő- és Ifjúsági Ház, Komló, Kossuth u. 63. 7300; Megyei Művelődési Központ Könyvtára, Dunaújváros, Apáczai u. 2400; 3122. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Mór, 8060; Általános Iskola, Jenő, 8146; Általános Iskola, Vértesboglár, 8085; Általános Iskola, Csabdi, 2064.

BARÁTUNK A TECHNIKA Szabó István Úttörőház, Pécs, Veress E. u. 6. 7633; 2017. Ady Endre Úttörőcsapat, Pusztavám ÁMK, 8066.

BARÁTUNK A FÉNYKÉP 189. Kinizsi Pál Úttörőcsapat, Nyírbogát, 4361; Lőwy Sándor Úttörőház, Debrecen, Vörös Hadsereg u. 26/a. 4024; Szabó István Úttörőház, Pécs, Veress E. u. 6. 7633.

BARÁTUNK A SZÍNHÁZ 3920. Vasvári Pál Úttörőcsapat, Balkány, 4233; 105. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Hajdúdorog, 4087.

BARÁTUNK A TÁNC 4923. Dr. Zöld Sándor Úttörőcsapat, Berettyóújfalu, Ady u. 3. 4100.

BARÁTUNK A MÚZEUM Megyei Múzeumi Igazgatóság, Kaposvár, Május 1. u. 10. 7400; 4323. Latinca Sándor Úttörőcsapat, Nagyatád, 1. sz. Általános Iskola, 7500; 1107. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Nyírgyulaj, 4311; Gönczy Pál Úttörőház, Hajdúszoboszló, 4200; 412. Bessenyei György Úttörőcsapat, Bakonszeg, 4164; Szabó István Úttörőház, Pécs, Veress E. u. 6. 7633; Mezőgazdasági Tájmúzeum, Dég, 8135.

BARÁTUNK AZ ÚJSÁG 2382. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Hajdúszoboszló, Kálvin tér 8. 4200.

BARÁTUNK A TELEVÍZIÓ 1003. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Derecske, 4130.

BRINGA-VIZSGA

Bizonyára sokan hiszik magukról, hogy jól, sőt a közlekedési szabályok ismeretének birtokában tudnak kerékpározni. Sok szomorú gyermekbaleset cáfolja ezt a hitet.

Ennek felismerése vezérelte a kecskeméti Autóközlekedési Tanintézet, a megyei közlekedésbiztonsági tanács, valamint a megyei tanács művelődésügyi osztályának munkatársait, amikor az elmúlt tanévben hozzáfogtak az első tanfolyamok megszervezéséhez: szabályos, a KRESZ-előírásoknak megfelelő kerékpározást oktatnak az úttörőknek! Eddig csaknem ezer Bács-Kiskun megyei diák kapott igazolványt, amely bizonyítja, hogy sikerrel vizsgázott, alkalmas arra, hogy részt vegyen a közúti forgalomban.

Akadt olyan iskola, például a kunszállási, ahol minden úttörő élt a lehetőséggel, és megtanult kerékpározni:

A legutóbbi gyakorlati vizsgán a Hunyadi János Általános Iskola hetedikesei mutatták be a tanultakat: az indulást, a szlalomot, a kanyarodást, és a megállást.

— Amikor tavaly meghirdették a tanfolyamot, sokan nevettünk, mert mi kertvárosban lakunk, és valamennyien tudunk kerékpározni, legtöbben karikázva érkezünk reggelente... szóval minek nekünk tanulni? Aztán megértettük, hogy bennünket testvéreink vagy a felnőttek megtanítottak ugyan kerékpározni, úgy, hogy ne essünk el, de karjelzésekről például nem is hallottunk... — tűnődött Fülep Zsolt.

— Én először csak azért jelentkeztem, mert megtudtam, hogy ha ezen a tanfolyamon megszerzem az igazolványt, a kismotorvizsgánál kedvezményt kapok. De azután megmagyarázták a szüleim, hogy ez mennyire fontos, hiszen a közutakon a nagy járművek között a kerékpáros védtelen, ha nem ismeri a szabályokat! — mondta Fürj Feri.

Közben befejeződött a vizsga, a Végh Ferenc vezette csoport valamennyi tagja sikerrel szerepelt a tanpályán!

Az újabb csoportok szervezését a kecskeméti ATI már megkezdte, sorra-rendre indulnak a tanfolyamok az egész megyében.

Selmeci Katalin

A „DÖFI" ÚJSÁG

EZ MÁR DÖFI! — címmel jelent meg immár negyedik alkalommal a Dömsödi Általános Iskola csapatlapja, melyet a művelődéstörténeti szakkör szerkeszt. Az iskolában csak így emlegetik a lapot: DÖFI. Gazdagon illusztrált, tartalmas, 20 oldalas, sokféle témát feldolgozó lapot kaptunk kézhez. A Kalendárium című rovat sorra veszi a jeles napokat, az ünnepeket. Teret kapnak a lapban a Poétapalánták versei, bemutatkoznak a szakrajok. Ki-ki talál kedvére való apróságokat: emlékkönyvbe való szép gondolatokat, képregényt, program- és könyvajánlatot. Dicséretesen sok a lapban a gyermekmunka: vers, rajz, képregény. A Könyvespolc rovatban az iskola könyvtárosa rendszeresen felhívja a figyelmet a legújabban érkezett kiadványokra. Az Elegy Belegy Dolgok oldalára humoros írásokat, rajzokat gyűjtöttek a szerkesztők. A lapot a helyi Dózsa Tsz nyomdájában nyomják, 500 példányban. Ha végigolvassuk oldalait, korántsem érezzük hivalkodónak, szerénytelennek az elnevezést: mert valóban: „Ez már döfi!"

LEVÉLBARÁTSÁG

HETEDIKESEK BARÁTSÁGÁT KERESIK: LŐRINCZ ATTILA, Jánossomorja, Móricz Zs. u. 16. 9241; OROSZ MÓNI, Debrecen, Jerikó u. 30. 4032; PINTÉR KATI, Dánszentmiklós, Muskátli u. 9. 2735; SIPOS NÓRA, Debrecen, Jerikó u. 32. 4032; JÁSZOVICS ANIKÓ, Bocskaikert, Állomás u. 6. 4241; BODOR BOGLÁRKA, Ságújfalu, Kossuth u. 159. 3162; KOVÁCS ÁGNES, Nyírtelek, Lenin u. 227. 4461; STANGL ZSUZSANNA, Szombathely, Váci u. 62. 9700; GÖLÖNCSÉR JÚLIA, Sárkeresztes, Ságvári u. 12. 8051; BÉKEFI GABRIELLA, Eger, Zalka M. u. 2. 3300; PÁNCZÉL ANETTA, Gyál, Bocskai u. 39. 2360; KÓCZIÁN JUDIT, Jásszentandrás, Rákóczi u. 59. 5136; ÚJ VERA, Ságújfalu, Kossuth u. 29. 3162; F. VIRÁG MÁRIA, Pásztó, Rezeda u. 4. 3060; POPUCZA KRISZTINA, Elek, Szántó u. 25. 5742; KARDOS PIROSKA, Cibakháza, Hősök tere 20. 5462; ALMÁSI ZITA, Felsőlajos, Pesti u. 11. 6050; KÁRPÁTI ERIKA, Ságújfalu, Zrínyi u. 34. 3162; LAKATOS RÉKA, Pécs, Dóra u. 4. 7632; KOVÁCS MÁRIA, Apaj, Platán sor 8. 2345; HORVÁTH BRIGITTA, Körmend, Fürst S. u. 51. 9900; KUTASI TÜNDE, Sopron, Mikoviny u. 60. 9400; JAKAB MÓNIKA, Borsodnádasd, Bányász u. 8. 3671; FLENDEK ANNA, Békéscsaba, Bakényi u. 81. 5600; SZOKOL SZILVIA, Kunadacs, Kossuth u. 44/b 6097; KÁTAI GABRIELLA, Gyulaháza, Arany J. u. 1/a 4545; HEGEDŰS SZILVIA, Aszód, Falujárók u. V/17. 2170; PATÓ SÁNDOR, Törökszentmiklós, Mártírok u. 51. 5200; MAGYAR MARIANN, Mezőkovácsháza, Kocsis u. 31/a 5800; HORVÁTH BEÁTA, Siófok, Kandó K. u. 18. 8600; ORESKÓ GÁBOR, Olaszliszka, Kossuth u. 12. 3933; BALÁZS ANNAMÁRIA, Nógrádsipek, Lenin u. 27. 3179; TÓTH MELINDA, Hévízgyörk, Temető u. 4. 2192; STEKLER ANDREA, Kállósemjén, Klapka u. 3. 4324; JUHÁSZ BEATRIX, Ártánd, Rákóczi u. 40. 4115; TURÓCZI KRISZTINA, Hévízgyörk, Béke u. 33. 2192.

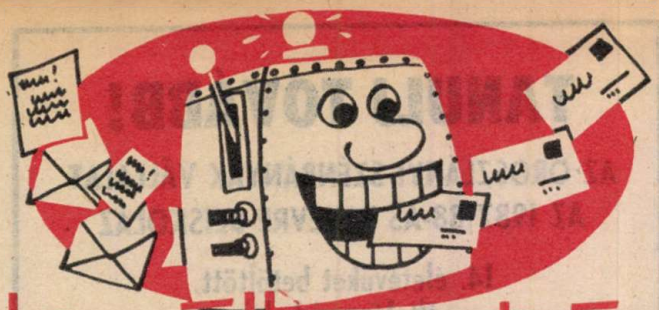

levélbontó

KÉRDEZZ – FELELEK

Olyan egyszerű ez, mint amikor azt a kijelentést tesszük: a festő fest, az író ír. Az újságíró meg teszi a dolgát: kíváncsiskodik, kérdez.

Annyira a szakma sajátja e ténykedés, hogy úgy tartják: az újságírónak nem is kell jól írnia. Elég, ha jól tud — kérdezni. Azám, csakhogy a beszélőtársat jó értelemben provokáló, gondolatokat útjukra indító kérdéseket föltenni nem egyszerű dolog! A felnőtt sajtótájékoztatókon is elismerést vált ki egy-egy frappánsan megfogalmazott, kíváncsiskodó mondat. Néha meg, hallva egy-egy kolléga érdeklődését, bizony összekacsintunk: lehet, hogy írni tud, de...

Azt nem tudom, hogy az úttörőszövetség székházában tartott rendhagyó sajtótájékoztatónak a résztvevői mennyire tudnak írni. De ha a kérdéseik alapján ítélem meg őket, akkor máris található egy-két remek újságíró-palánta közöttük. Merthogy gyerekek voltak a kérdezők, a fővárosi csapatrádiók, -újságok munkatársai.

Hogyan lehetne elérni, hogy ne legyen mindenki automatikusan úttörő? Jelent-e hátrányt, ha valaki nem kíván úttörő lenni? Nem lehetne-e állatbarát-köröket alakítani az úttörőcsapatokban? Megválaszthatja-e vezetőjét egy őrs, egy raj, egy csapat? Nem lehetne-e hasznosabb Úttörőzsebkönyvet készíteni? Szükségszerű-e, hogy egy iskola — egy úttörőcsapat?

Felnőttek, az úttörőszövetség vezetői: Varga László főtitkár és Csizmár Gábor, a Budapesti Úttörőelnökség elnöke „állták a sarat" majd két órán át. Úgy válaszoltak, ahogy a gyerekek kérdeztek: őszintén. Meglehet, ezért tartják a szakma alapkövetelményének a kérdezni tudást. Őszinte kérdésre nagyobb eséllyel érkezik hasonló felelet.

LEGJOBB SEGÍTŐINK!

Veszprém megye legkiválóbb Pajtás-terjesztőinek gratulálunk. Az ajándékokat postán küldjük!

Czigler Szabolcs, 8. osztály, Ajka;
5193. számú Eötvös Loránd Úttörőcsapat;
Handó Tamás, 8. osztály, Ajka,
5193. számú Eötvös Loránd Úttörőcsapat;
Krajnyák Rita, 8. osztály, Tapolca,
2279. számú Zrínyi Ilona Úttörőcsapat;
Laczi Éva, 5. osztály, Veszprém,
Széchenyi István Úttörőcsapat;
Pánczér Csilla, 7. osztály, Pápa,
1669. számú Arany János Úttörőcsapat;
Raffai Anita, 7. osztály, Sümeg,
838. számú II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat;
Simon Erika, 7. osztály, Sümeg,
838. számú II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat;
Tarjai Csaba, 8. osztály, Pápa,
1669. számú Arany János Úttörőcsapat.

ADOMÁZZUNK!

Az alább olvasható történet is jelzi, hogy napjainkban is közszájon forog még néhány réges-régi történet. Küldjetek ti is a lakóhelyetek, környéketek adomáiból!

„Ketyegős, kettyentős fene..."

Hajdanában gyalogosan jártak az emberek Kecskemét és Kiskunfélegyháza között. Mindkét városnak igencsak lokálpatrióta lakosai nem szívelték egymást: a félegyháziak savónak titulálták a kecskemétieket, a kecskemétiek viszont gyíkfalvinak, gyíkházinak a félegyháziakat.

Történt egyszer, hogy a kecskeméti ember elindult Félegyházára. Útközben elfáradt, leült az árokparton, elaludt. Zsebéből kicsúszott féltve őrzött kincse, zsebórája.

A szorgalmas félegyháziak megtalálták, de fogalmuk nem volt róla, hogy mi lehet a soha nem látott tárgy. Összehívták a tanácsot, hogy mi tévők legyenek. A legjobb ötletnek a bíróé látszott.

Úgy találta, hogy a „ketyegős, kettyentős fene" csak bajt hozhat rájuk, ezért ki kell vinni a határba és körül kell árkolni, úgy őrizni. Így is történt. A zsebóra azonban egy idő után lejárt, megszűnt ketyegni. Megnyugodtak a félegyháziak, mert úgy vélték, hogy most már ártalmatlan a szerkezet. Jó mély gödröt ástak, és elvermelték.

Amikor a kecskeméti polgár egyre csak kérdezte, hogy látta-e valaki az ő zsebóráját, ingatták a fejüket, hogy nem. Pedig valamennyien látták, csak azt nem tudták, hogy a fényes tárgynak ez a neve.

VADETETŐK

A Balmazújvárosi I. számú Általános Iskolában működő Herman Ottó Természetvédelmi Szakkör rendszeres megfigyeléseket végez a Keleti-főcsatorna partján lévő erdősávban a repülő és futó vadak életkörülményeiről. A januári hóesés ugyanis elzárta a vadak elől az élelmet, éheztek, a gyengébb szervezetű állatok pedig elpusztultak. Szakkörünk megszervezte egy adott területen a vadak etetését, melyet rendszeresen végzünk.

A helyi Gördülőcsapágy Gyár autóbuszával jártunk ki, a helyi Lenin Mgtsz pedig 5 mázsa lucernát adott, amit 30 fős szakkörünk rakott szét az állatoknak. Amikor kiértünk a szokott helyre, az éhező nyulak, őzek és fácánok már az etetés környékén tartózkodtak. Munkánkban sokat segített Lovász József, az iskola szülői munkaközösségének vezetője, aki mindig időben gondoskodott az autóbuszról és a takarmányról.

Zsupos Attila,
szakköri titkár

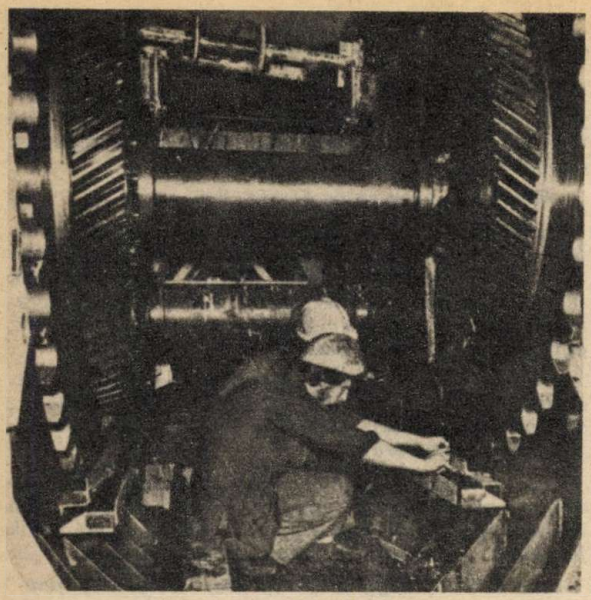

FIATALOK!

Gyertek a Budapesti Közlekedési Vállalathoz szakmunkástanulónak!

Vállalatunk korszerűen felszerelt tanműhelyeiben az alábbi 18 szakmában képez szakembereket:

vasúti járműszerelő, autószerelő, esztergályos, autóvillamossági szerelő, eleektroműszerész, épületvillamossági szerelő, szobafestő-mázoló, villamoshálózat-szerelő, erősáramú berendezésszerelő, közúti villamosjármű-szerelő, karosszérialakatos, anyagmozgatógép-szerelő, fényezőmázoló, géplakatos, kőműves, épületasztalos, villamosgép-szerelő; érettségizett tanulók részére: elektronikai műszerész (képzési idő 2 év).

Azok a fiatalok, akik a felsorolt szakmák között megtalálták az adottságaiknak, elképzeléseiknek megfelelőt, jelentkezzenek a következő címen:

BKV Oktatási Központ,
Budapest X., Fehér út 1/C. IV. em. 458.

Telefon: 187-273.

Kedvezmények, juttatások a tanulóidő alatt:

– tanulmányi ösztöndíj, havonta: 500–1350 Ft; díjmentes utazási igazolvány a BKV menetrend szerinti járataira; napi 4 Ft-ért ebéd; munkaruha; sportolási, szórakozási, üdülési lehetőségek!

SZAKMUNKÁSKÉPZÉS BKV

VÁRUNK BENNETEKET!

TANULJ TOVÁBB!

AZ OROSZLÁNYI SZÉNBÁNYÁK VÁLLALAT AZ 1987/88-AS TANÉVRE BEISKOLÁZ

14. életévüket betöltött, általános iskolai végzettséggel rendelkező fiúkat:

– vájár,

– bánya-elektrolakatos szakmunkástanulónak.

A szakmunkásképzés ideje 3 év.

A III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

Keresetük a szakmunkásokénak 90 százaléka.

A szakmunkásvizsga után a kereseti lehetőségek:

– vájár: 8000–12000 Ft/hó;

– bánya-elektrolakatos: 6000–9000 Ft/hó.

JUTTATÁSOK:

– kollégiumi elhelyezés, teljes ellátással havi 210 Ft;
– állami gondozottak esetében 20 Ft;
– társadalmi ösztöndíj: 700 Ft/hó;
– tanulmányi ösztöndíj tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően: 210–1100 Ft;
– tanulmányi pótlék: 100–300 Ft.

CÍM: Oroszlányi Szénbányák Vállalat, bér- és munkaerőgazdálkodási osztály, Oroszlány, 2841.

HIRDETÉS

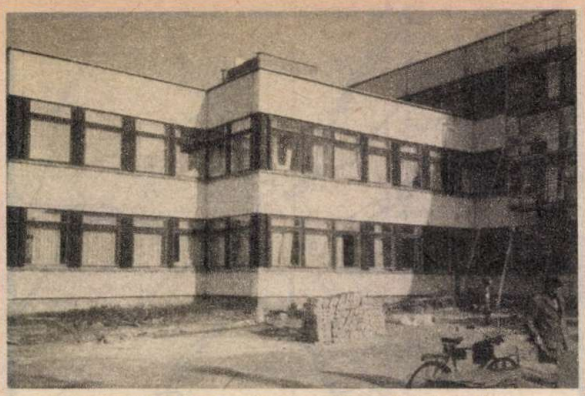

Kedves Szülők! Kedves Pályaválasztó Fiatalok!

Vállalatunkhoz az 1987. szeptember 1-jén induló tanévre az alábbi szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak:

magasépítőipari ács-állványozó, vasbetonkészítő, vas- és fémszerkezeti lakatos, vízszigetelő, építőgép-szerelő, épületasztalos, műkőkészítő, kőműves, épületvillamossági szerelő, bádogos, épületburkoló, szobafestő-mázoló (tapétázó), padlóburkló (műanyagburkoló), központifűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, autószerelő.

Vidékiek részére (az autószerelő szakma kivételével) kollégiumot és teljes ellátást biztosítunk. Ösztöndíj (évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően) 210—900 Ft. A III. évfolyam idején teljesítménybérezési lehetőség.

Társadalmi ösztöndíjszerződés esetén: 300—1000 Ft alapösszeget, és tanulmányi pótlék címén a 3, 4, 5-ös tanulók részére 30, 40, 50%-ot fizetünk havonta.

A fentieken kívül a tanulmányi eredmény és a gyakorlati munka figyelembevételével jutalmazzuk tanulóinkat.

Személyes jelentkezés esetén a „Szakoktatás"-t kérjük felkeresni (Budapest XXI., Rákóczi F. u. 195.) Megközelíthető a Boráros térről gyorsvasúttal, majd a 38-as autóbusszal a 3. megálló.

Levélcímünk:
Pest Megyei Állami Építőipari Vállalat, személyzeti és oktatási osztály, Budapest XXI., Csepel, Kiss János altb. u. 19—21. 1211

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1987—88-as tanévre felvesz általános iskolát végzett lányokat fonó és szövő; fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos szakmákra szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év. Felvételi vizsga nincs!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.

A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára,
személyzeti osztály,
Budapest, Pf.: 43. — 1502
Telefon: 662-688

LÁNYOK, FIGYELEM!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 4500—6500 Ft lehet!

Az 1987 szeptemberében induló tanévre várjuk az általános iskolát végzett vagy most végző lányok jelentkezését **budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.**

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

Kollégiumi, leányotthoni elhelyezés kb. 150 Ft-ért. Ingyen tanszerek. Munkaruhát, iskolaköpenyt biztosítunk. 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

Havonta — évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 250—1100 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!

MASTERFIL
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT

— Lőrinci Gyára, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183;
— Kaposvári Gyára, Kaposvár, Jutai út 6. 7400;
— Miskolci Gyára, Miskolc, József A. u. 21. 527;
— Váci Gyára, Vác, Vám u. 1. 2600;
— Újpesti Cérnagyár, Budapest, Váci út 91. 1044;
— Bácsalmási Gyára, Bácsalmás, Rákóczi u. 11. 6430.

„Fonalgyártó szakma — 1214-1" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti-oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatást küldünk!

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
V. SÓLYOM ERZSÉBET

Rejtvényeink megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: március 12.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

HIÁNYZÓ SZÁMOK.

Úgy írd be a hiányzó számokat az üres négyzetekbe, hogy a számjegyek összege valamennyi vízszintes és függőleges sorban 160 legyen!

■	A	B	C	D	E	■
A		29		23		160
B	25		24		43	160
C		20		44		160
D	21		40		39	160
E		41		35		160
■	160	160	160	160	160	■

BAXTER NYOMOZ! Vajon sikerül-e fülöncsípnie a betörőt? Segíts te is felderíteni ezt az ügyet!

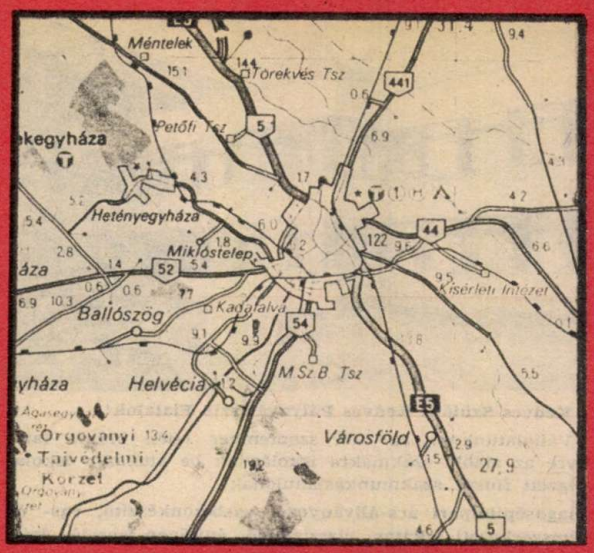

TÉRKÉPRÉSZLET. Az itt látható térképrészlet hazánk egyik városát és annak környékét ábrázolja. Meg tudod mondani, melyik városról van szó?

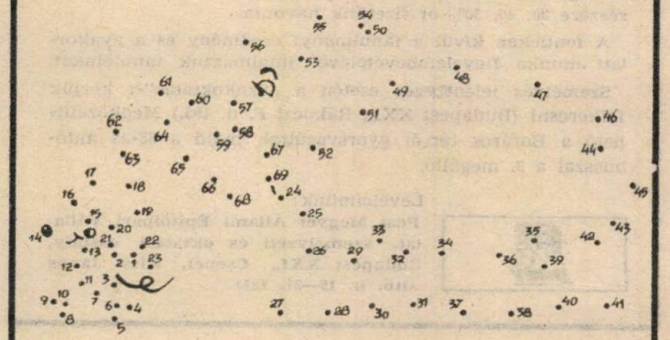

PONTRÓL-PONTRA. Kösd össze a számozott pontokat 1-től indulva, jól látható vastag vonalakkal. Jutalmad egy humoros rajz lesz.

$$\overline{ABC} - \overline{DA} = \overline{EDA}$$

$$\overline{EAF} - \overline{ED} = \overline{EFA}$$

$$\overline{ECC} - \overline{BC} = \overline{DF}$$

BETŰSZÁMTAN. Ebben a példában a számokat betűk helyettesítik. Az egyforma betűk mindig egyforma számokat képviselnek. Alakítsd át a betűket számokká és végezd el a kivonási műveleteket úgy, hogy az eredmények helyesek legyenek!

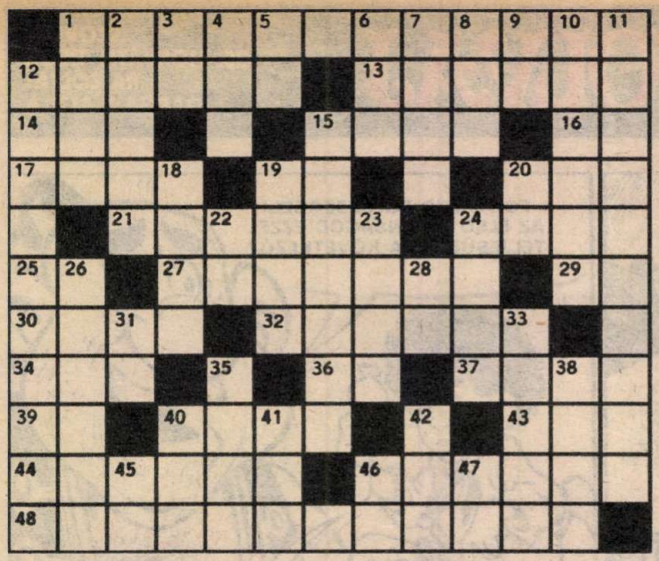

MIKSZÁTH KÁLMÁN

A rejtvény vastag betűs sorai a 140 éve született Mikszáth Kálmánnal kapcsolatosak.

VÍZSZINTES: **1. Mikszáth Kálmán népszerű regénye, televíziósorozat is készült belőle.** 12. Fehér és néger szülők utóda. 13. Ünnepélyesség. 14. Rádióállomás. 15. Költemény. 16. A telek határai! 17. Kiváló festő és grafikus volt (Béla). 19. A bárium vegyjele. 20. Melyik helyen? 21. Észak-afrikai főváros. 24. Drezda folyója. 25. Ásványi ételízesítő. **27. Község, ahol Mikszáth egykori kúriájában emlékmúzeumot rendeztek be.** 29. Az egyik vércsoport. 30. Figyelmeztette. 32. Csatakkal összekenő. 34. Dinnyén vágott nyílás. 36. Néma nóta! 37. Ebben az évben. 39. A gomb közepe! 40. Folyadékba merít. 43. Az erbium és az ittrium vegyjele. 44. Fejlődésben segítő. 46. Szülőföld, latin eredetű szóval. **48. Mikszáth elbeszéléskötete, amely meghozta számára az országos elismerést.**

FÜGGŐLEGES: 1. Nyugati gépkocsimárka. 2. Ügyes, gyors. 3. Előadó, röv. 4. Ki, kicsoda, oroszul. 5. A földönkívüli! 6. A máj termelte emésztőnedv. 7. Az érkezést leső. 8. A vörösingesek vezére (Feri). 9. Rohanni kezd! 10. Buta. **11. E Nógrád megyei községben született 1847. január 16-án Mikszáth Kálmán. 12. Mikszáth Kálmán felesége, akit kétszer is nőül vett.** 15. Fémből készült szalag. 18. Nagy eső, tréfás szóval. 19. Illatos, fanyar gyümölcs. 20. Hektoliter, röv. 22. Idegen tagadás. 23. Nem nyilvános. 24. Elfogyasztja. 26. Iparművészeti stílus a múlt század végén. 28. A kobalt vegyjele. 31. Patkódarab! 33. Lengyel–német határfolyó. 35. Díszelőadás. 38. Fejlődik. 40. A termet fele! 41. Barnásvörös. 42. Abroncs, fakerékre. 45. Védelmez, ford. 46. Közepén apad! 47. Személynévmás.

ŐRSÖK, RAJOK, CSAPATOK FIGYELMÉBE!

SZÜLETÉSNAPRA

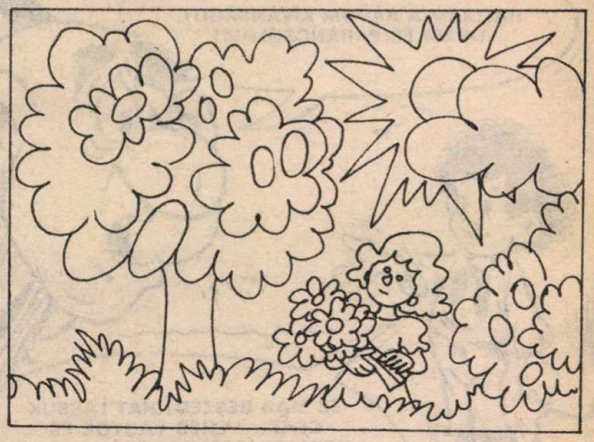

Közelegnek a tavaszi történelmi évfordulók rendezvényei. Ezek egyik eseménye egy születésnap lesz, amelyen izgalmas, országos játékra hívunk majd benneteket. Rejtvénysorozatunkkal ezt a játékot készítjük elő.

Az itt látható rajzon elrejtettünk egy kétjegyű számot. Keressétek meg és írjátok be a keretbe! Őrizzétek gondosan az előző hét rejtvényében eredményül kapott számmal együtt, mert szükségetek lesz rá egy későbbi feladatban!

MEGFEJTÉSEK

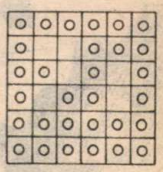

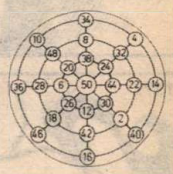

A 87/8. számban megjelent Töprengő rejtvényeinek megfejtése: Kakukktojás: a fényképezőgép, mert nem elektromos árammal működik. — Betűrejtvény: Húsvét-sziget. — Keresztrejtvény: Udvaros Dorottya, Básti Juli, Balkay Géza, a színház neve: Katona József. — Korongok a négyzetben: lásd az ábrát! — Számok a körben: lásd az ábrát!

CERUZÁK.
Mit gondolsz, melyik ceruzát tették le először az asztalra?

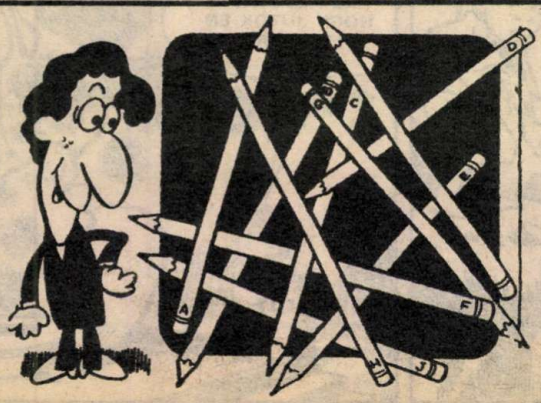

NYERTESEK

A 87/4. számunk rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Asztalos Péter, Hajdúhadház; Ács Beáta, Felsőzsolca; Béres József, Nagyfüged; Bognár Jenő, Győr; Csikós Zoltán, Jászberény; Csiszár Katalin, Rőjtökmuzsaj; Gulyás Gabriella, Szolnok; Hajdú Emese, Kispalád; Huszár Edina, Gyöngyöspata; Juhász Piroska, Debrecen-Józsa; Kalapos Mariann, Kecel; Kertész Tímea, Nógrádsipek; Mészáros Rita, Nyárlőrinc; Molnár Hajnalka, Ura; Pásztor Sándor, Okány; Pintér Róbert, Salgótarján; Révész Zsolt, Kecskemét; Szakács Gábor, Örménykút; Szűcs Tünde, Földes; Vadász Ferenc, Perkáta.

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

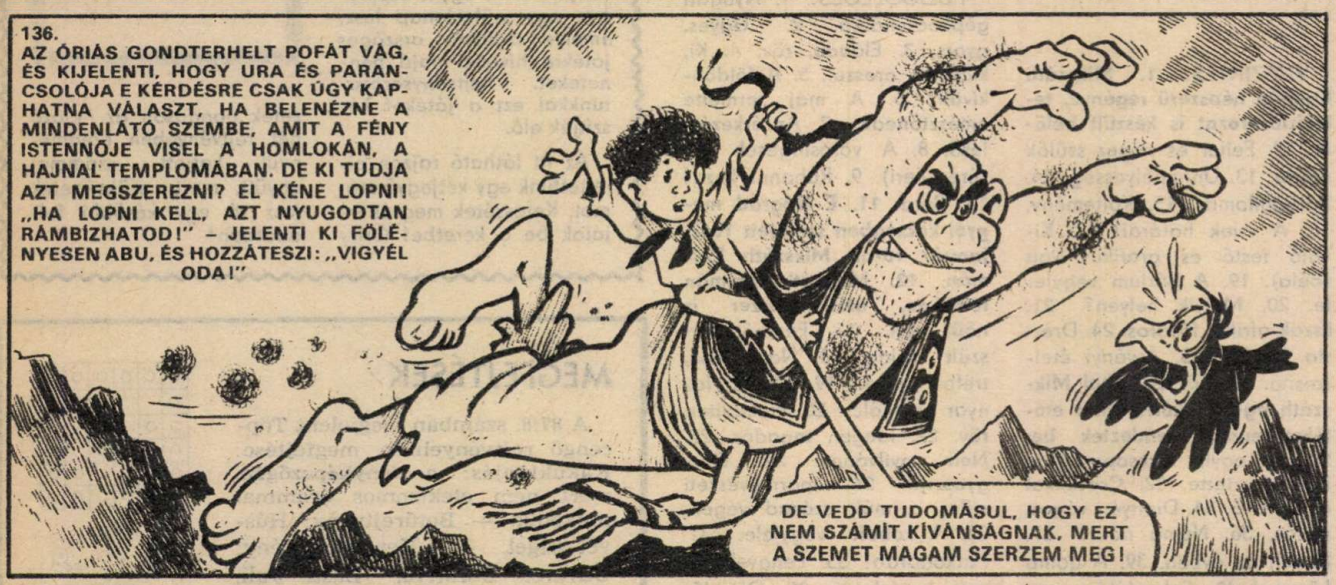

Az 1987/88-as tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft. **Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára** iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyen munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 forintért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15 óráig, a személyzeti osztályon.
PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest, XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

FIATALOK, JELENTKEZZETEK SZAKMUNKÁSTANULÓNAK A CSEPEL MŰVEK SZERSZÁMGÉPGYÁRÁBA! BIZTOS JÖVŐ – BIZTOS MEGÉLHETÉS!

Szeretettei várunk benneteket **esztergályos, marós, köszörűs, géplakatos fényező-mázoló, erősáramú berendezés-szerelő szakmunkástanulónak;**
valamint **esztergályos, géplakatos, szerszámkészítő, erősáramú berendezés-szerelő szakközépiskolai tanulónak.**
Képzési idő:
— szakmunkástanulóknak 3 év;
— szakközépiskolásoknak 4 év + 1 év technikusképző.
A képzés utolsó évében vállalati költségen lehetőség van számjegy-vezérlesű gépkezelő tanfolyam elvégzésére.
A vállalat a tanulóknak a felemelt tanulmányi ösztöndíjon túl havi 500—1000 Ft társadalmi ösztöndíjat biztosít.
A pályakezdő fiatalok 3000 Ft egyszeri juttatásban részesülnek.
Jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik 1987-ben fejezik be az általános iskola nyolcadik osztályát.
Jelentkezéseket esztergályos, marós, köszörűs és géplakatos szakmára 1987. augusztus 1-ig elfogadunk.
Vidékieknek kollégiumi férőhelyet biztosítunk.
Érdeklődni lehet a tanulmányi csoportnál a 131-860; 135-880/36-69-es telefonon, vagy levélben.
Címünk: CSEPEL MŰVEK SZERSZÁMGÉPGYÁR, Budapest, Pf.: 91 — 1751.

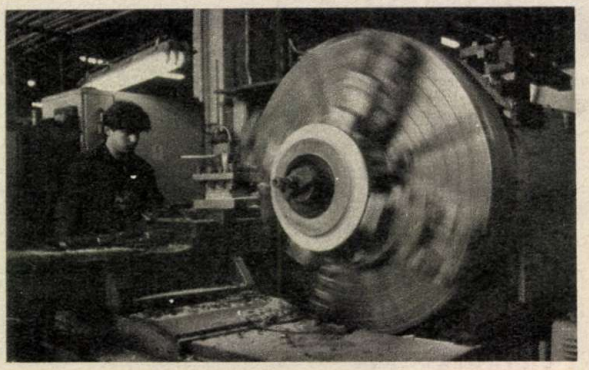

FIATAL LÁNYOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK

az Újpesti Gyapjúszövőgyárba az 1987. szeptember 1-én induló tanévre, fonó-szövő szakma megszerzése céljából. Utólagos jelentkezést 1987. szeptember 15-ig elfogadunk.

Felvételi követelmény: a 14. életév betöltése, általános iskolai végzettség.

Tanulmányi idő: 3 év.

Az I. osztály I. félévében a tanulmányi ösztöndíj egységesen 170 Ft.

A II. félévtől – tanulmányi eredménytől és osztálytól függően: 50–900 Ft.

Társadalmi ösztöndíj havonta: 800 Ft.

Tanulmányi pótlék a tanulmányi eredménytől függően 80–400 Ft.

Kiegészítés havonta: 200 Ft.

Jövedelempótlék havonta: 240 Ft.

A III. osztályban 100%-os teljesítménybérben való foglalkoztatás: 1000–1500 Ft.

Tanulóink részére ingyenes kollégiumi elhelyezést, étkezést, iskola- és munkaköpenyt, tanszereket biztosítunk.

Havonta egyszer hazautazási költséget térítünk.

A tanulók a teljes ellátásért napi 4 Ft-ot fizetnek.

A szakmunkásvizsga megszerzését követően továbbtanulási lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezni lehet:
Újpesti Gyapjúszövőgyár, személyzeti osztály, Budapest IV., Berni u. 1. — 1045.

MOZDONYOK

A kicsik és a nagyok ebben a sportágban sohasem lépnek a pályára. Csúsznak... Szupersebességgel, rakétaként száguldó akrobataként vagy dohogó gőzmozdonyként. A jégkorong furcsa sportág: alul dermesztő hideg, de néhány centivel a jég felett szikrázóan heves küzdelem, forró pillanatok. Így van ez kicsiknél és nagyoknál egyaránt!

WAYNE GRETZKY

A XX. század szupersportjának legfényesebben tündöklő csillaga civilben egészen hétköznapi jelenség. Az ember azt képzelné, hogy az Észak-amerikai Profi Jégkorong Liga gólzsákja gladiátor termetű óriás, ezzel szemben mindössze 179 cm magas és 79 kilogramm! Persze nem kell azt hinni, hogy a hatalmas ütések szele elsöpri. Először is azért, mert a hatalmasokat ő üti, másodszor pedig azért, mert megbízható mérések szerint a ligában az ő állóképességi tesztje a legjobb.

Alig néhány éves volt, amikor piszkálgatni kezdte a korongot a jégen szülővárosában, az Ontario állambeli Bredfordban. Később komolyan edzésbe állt, és naponta 8 órán keresztül bűvölte a „pakkot", tízévesen pedig a korosztályos bajnokság gólkirálya lett. Az első profiszerződését 17 éves korában kötötte. Fantasztikus csúcsokra tör, hiszen eddigi 6 profiidénye alatt 429 gólt ütött és 693 gólpasszt adott, mindezért 1122 pontot kapott. (Az eddigi LEGNAGYOBB, Gordie Howe „apó" 26 év alatt gyűjtött 1850 pontot...) Gretzky manapság az Edmondton Oilers csapatában „varázsol", hátán 99-es számmal. Az egyik hír szerint 1999-ig vásárolta meg az edmondtoni csapat, más források szerint 99 évre. Az amerikaiak túlzásait ismerve, bármelyik igaz lehet. Ő ugyanis a legnagyobb sztár. Évente egymillió dollárt keres, és hatfős brigád válaszol havi ötezer levelére. Emellett szerény és szimpatikus, többek között egy szellemileg fogyatékos gyermekeket segítő szervezet fővédnöke. **És még mindig csak 27 éves...**

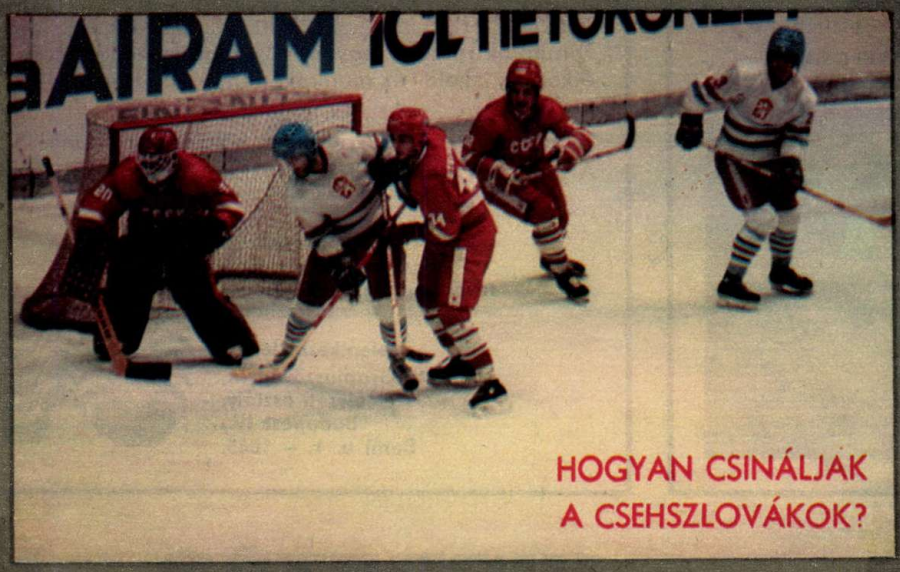

HOGYAN CSINÁLJÁK A CSEHSZLOVÁKOK?

A csehszlovákok eddig hatszor nyertek jégkorong-világbajnokságot, de a csehszlovák közönség várja már a hetedik aranyérmet. Mit várja?! Akarja, óhajtja, követeli...

Szakemberek mesélik, hogy ebben az országban még a legkisebb falu labdarúgó-pályája mellett is van egy palánkkal körülkerített hoki-aréna, melyet a fagyok beálltával öntenek fel. A fiúk nyáron fociznak, télen jégkorongoznak, ez itt a legtermészetesebb dolog. A jégkorong-csapatok területi, korosztályos bajnokságokban játszanak, a legjobb gárdák tagjai igen elszánt arccal lépnek a több mint hetven fedett jégcsarnok pályáira. Lépnek, és nem esnek hasra mindjárt az első mozdulatnál. Merthogy egy tízéves játékosnak már a vérében van a korcsolyázás minden fortélya, magam láttam egy fővárosi klub, a TJ 1. CLTK DP PRAHA edzésén. A srácok

ÉS KISVASÚTAK...

MINI TÖRTÉNELEM. A jégkorongot már évszázadokkal ezelőtt kitalálták Indiában, csak akkor nem jégen játszották, hanem gyepen és nem koronggal, hanem labdával. A többi stimmel. A tréfa elsősorban annak szól, hogy a jégkorongozás eredetét kétséget kizáró módon eddig nem sikerült megállapítani. Az ősé valószínűleg a gyeplabdázás volt, míg a mai értelemben vett jégkorong Kanadában született. A Québec melletti William erőd parancsnoka az udvaron a befagyott lefolyókat tisztíttatta meg a katonákkal, akik egy kis fadarabot kezdtek kergetni a seprűkkel a jégen. A vidám játszadozásból új sportág született, amely rövidesen eljutott az Egyesült Államokba, majd Angliába is. Azokban az időkben Európában egy, a XVIII. században Oroszországban kialakult játék, a jéglabda dívott. A jégkorong csak az 1900-as évek vége felé kezdte kiszorítani a jéglabdázást Európából, ahol az angolok mellett a csehszlovákok, a németek és a svájciak tanulták meg legjobban az új játékot. A Szovjetunióban csak 1947-ben tértek át a jégkorongozásra, igaz, azóta is a világ élvonalába tartoznak.

Hazánkban is megelőzte a jéglabdázás a hokit. Érdekesség, hogy a harmincas években már volt válogatott csapatunk, nem is akármilyen, de bajnokság csak évekkel később.

Sok edzéssel készülnek az úttörőbajnokság résztvevői

JÉGMAZSOLÁK. A jégkorongozás 1924-ben, az I. Téli olimpia műsorán is szerepelt, ekkor ruccantak át Európába először a játék feltalálói, a kanadaiak. A bajnokságot fölényesen, 110:3-as gólaránnyal nyerték az amerikaiak előtt.

Különös csúcstartó a szovjet Vszevolod Bobrov. Az ötvenes években három sportágban volt válogatott: jéglabdában, labdarúgásban és jégkorongban.

A legtöbb időt a legendás Gordie Howe töltötte a pályán, aki 52 évesen akasztotta szögre a hokikorit. Ezekben az években már két fiával játszott együtt, egy csapatban!

mestere, Kalivoda edző nem is érezte szükségét, hogy fordulásokat, megállásokat, koszorúkat mutasson. Az egyszeregy helyett harmadfokú egyenleteket magyarázott, például azt, hogyan kell kicsalogatni a kapuja elé tömörült ellenfeleket. S míg a „nagyok" efféle fortélyokat sulykoltak, hátul, a kispályán is zajlott az élet. A palánk mellett apukák, anyukák figyelték, hogy négy-öt esztendős csemetéjük, azzal a büszke fejvédővel a kobakján, hogyan gyakorolja a hátramenetet. A kis Pavelek, Jirik, Frantisekek jó korán kezdték, az biztos. De a lurkókból tizenöt év múlva száguldó mozdonyok lesznek, akik ki tudja hányadik aranyért törnek majd rá az amerikai, szovjet vagy svéd kapura, miközben zúg a csarnok, üvöltik a követelődzők: cseske dotoho!

HA KEDVET KAPTÁL, JELENTKEZZ!

Végre egy sportág, ahol az úttörő-korosztály nem számít öregnek! 10—13 évesek is elkezdhetik a hokit, mi több, az úttörő jégkorongozók előtt egyre több lehetőség nyílik. 3 éve már válogatottja is van ennek a korosztálynak, tehát van miért hajtani.

Jelentkezőket várnak: Budapesten az FTC, a KSI és az Újpesti Dózsa csapatába. Az első két csapat a Budapest Sportcsarnok edzőtermében várja az érdeklődőket naponta 14 és 16 óra között. A Dózsa a Megyeri úti jégpályán tartja az edzéseit, naponta 15 óra után.

Vidéken Székesfehérvárott, Miskolcon, Dunaújvárosban és Jászberényben folyik szervezett, egyesületi szintű utánpótlás-nevelés. Ha kedvet kaptál, jelentkezz!

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő-helyettes:
BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő:
BOGÁTI PÉTER, CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség:
Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
321-987, 321-988, 321-989
Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397
Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapkiadó Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

87.0207
Athenaeum Nyomda Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

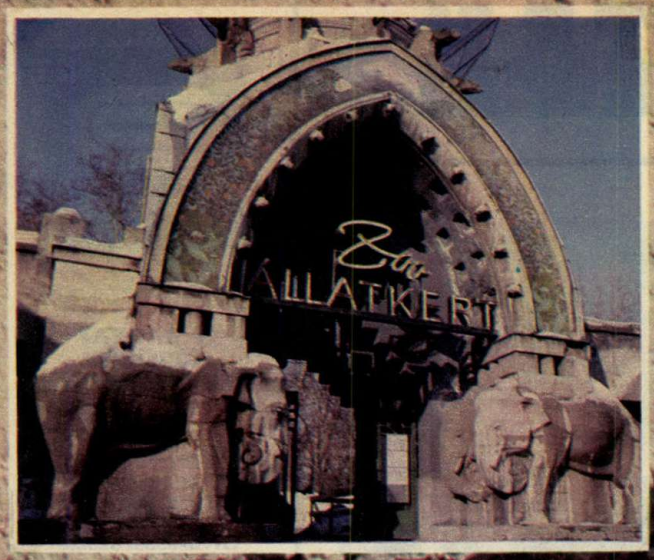

ÉLŐVILÁG ÉLŐBEN

Képes riportunk a 14–15. oldalon

Fotó: Karasz Lajos

Március 15.

87/10
XLII. ÉVF. ● 1987. MÁRCIUS 12. ● ÁRA: 4,50 Ft
PAJTÁS

XXII. TÉLI ÚTTÖRŐ-OLIMPIA

HÓ VOLT, HÓ NEM VOLT...

... volt egy újabb téli úttörő-olimpia Sátoraljaújhelyen. Itt 6. alkalomal és ezúttal éppenhogy... Hiába: a versenyek pénteken, 13-án kezdődtek, és a szerencsétlen nap igazolta „rossz hírét". A levegő felmelegedett, és ettől a szervezőknek és a versenyzőknek is melegük lett. Szerencsére az olvadás a 900 méter magasan lévő hegycsúcsot még megkímélte néhány napig, így aztán a február végi kaján tavasz ellenére is sikerült lebonyolítani a XXII. Téli úttörő-olimpia versenyszámait.

417 versenyző érkezett Sátoraljaújhelyre és legalább ennyi kísérő, edző, szervező, versenybíró, újságíró, televíziós, rádiós és számítógépes szakember. Mert ilyen is volt! Néhány pillanattal a versenyző célba érkezése után már közölte is a gép a pillanatnyi helyezést, szóval az eredményekre ezúttal nem kellett sokáig várni. Igaz, az izgalmakra sem, hiszen az első napon máris nagyon szoros versenyt vívtak az óriásműlesiklók és a szánkósok. Izgalmak sajnos akadtak ezen kívül is. Főleg a Baranya megyeiek táborában, ahol két balszerencsés esetet is elkönyvelhettek az indulásnál. A pécsi Svinger Eszti csúszott neki egy fának, szerencsére kisebb sérülésekkel úszta meg a balesetet, egy másik versenyzőt pedig sürgős vakbélműtétre szállítottak kórházba. Igaz, ezt követően, az olimpián már csak unatkozó orvosokat láthattunk.

Izgultak helyettük is a nézők és a versenyzők. Óriásműlesiklásban például Kelen Ádám, aki végül remek összpontosítással mindkét számban nyert.

— Kétéves is alig múltam, amikor az apukám sílécet adott rám, és a térde közé vett. Most nyolcadikos vagyok Miskolcon, és már hatodik éve versenyzek. Szerencsére egyre megfontoltabban, nem vagyok „őrültködő" típus, igyekszem helyette jobban összpontosítani — nyilatkozta a győzelem után.

Az olimpia érdekessége volt, hogy ezúttal olyanok is szereztek győzelmeket, akik eléggé távol élnek a hegyektől... A szánkósok között például a Békés megyei Bartyik Márta végzett az első helyen a II. korcsoportban.

Van ám nálunk is olyan hely, ahol lehet szánkózni. Még akkora dombok is vannak, mint ez a háztető — mutatta a melegedő faház mintegy 5 méter magas tetejét...

A sífutókat és a biatlon résztvevőit kevésbé zavarta a vékonyodó hóréteg, legkevésbé a borsodi Titkó Tibort, akinek ezekben a számokban 3 aranyérem jutott. Rajta kívül még Kelen Ádámnak és a budapesti Erdős Benedeknek sikerült ez a bravúr. A legeredményesebben egyébként a budapestiek szerepeltek (9 aranyérem), őket a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei csapat követte (8 aranyérem), de a nógrádiak is remekül versenyeztek, 7 aranyat nyertek!

T. Z.

Fotó: Szalay Béla

Hang(ulat)os

Zengett a hegyoldal. Eredmények, közlemények a fákon elhelyezett hangszórókból. A pontos tájékoztatás mellett olykor kedvesen kifacsart mondatok: „Kérjük Péter Gábort és Bartyik Mártát, a szánkóverseny győzteseit, hogy jelentkezzenek az időszámítás előtt!" Vagy: „Keresünk egy versenybírót, aki civilben határőr!" Zengett a hegyoldal. Olykor a nevetéstől...

Kupa – csokiból

Szerencsére közel van Szerencs. Úgy látszik, az ottani csokigyárban nincsenek híján a jó ötleteknek. A győzteseknek és a helyezetteknek arany sztaniolpipírba csomagolt igazi csokikupákat készítettek. A tulajdonosok és a kupák majd elolvadtak a boldogságtól!

Durranós emlékek

Annak idején mindenféle érdekességgel fűszerezték a biatlonversenyeket. A résztvevők lőttek agyagtányérra, pergamenre, sőt még léggömbre is. Az egyik korábbi sátoraljaújhelyi téli olimpián még az a furcsaság is megtörtént, hogy az egyik lufi úgy megfagyott, hogy nem durrant ki, és csak később vették észre, hogy lukas. Az eredményt módosították. A lufikat szélnek eresztették...

EREDMÉNYEK

SZÁNKÓ. II. korcsoport, leány: 1. Bartyik Márta (Békés m.) 1:03,22. 2. Baungartner (Baranya m.) 1:10,32. 3. Balázs (Hajdú-Bihar m.) 1:14,54. II. kcs., fiú: 1. Péter Gábor (Borsod m.) 1:09,82. 2. Oláh (Szabolcs-Szatmár m.) 1:11,07. 3. Farkas (Heves m.) 1:13,73. III. kcs., leány: 1. Varga Dóra (Budapest) 1:16,29. 2. Horváth (Zala m.) 1:18,47. 3. Várszegi (Baranya m.) 1:18,70. III. kcs., fiú: 1. Bánfai Attila (Baranya m.) 1:15,32. 2. Babos (Győr-Sopron m.) 1:15,53. 3. Ispán (Nógrád m.) 1:16,96. IV. kcs., leány: 1. Szabó Mónika (Borsod m.) 1:03,35. 2. Viola (Veszprém m.) 1:08,75. 3. Huszti (Baranya m.) 1:09,73. IV. kcs., fiú: 1. Kincses Zoltán (Hajdú-Bihar m.) 1:11,32. 2. Bánfalvi (Pest m.) 1:11,91. 3. Kovács (Borsod m.) 1:12,91. **MŰLESIKLÁS.** III. kcs., leány: 1. Schmidt Mónika (Budapest) 59,64. 2. Koch (Győr-Sopron m.) 1:02,58. 3. Kelen (Borsod m.) 1:07,30. III. kcs., fiú: 1. Erdős Benedek (Budapest) 1:15,65. 2. Kosztya (Heves m.) 1:18,74. 3. Meződi (Baranya m.) 1:18,88. IV. kcs., leány: 1. Laib Mónika (Budapest) 1:15,19. 2. Tóth (Heves m.) 1:15,78. 3. Zakariás (Budapest) 1:20,09. IV. kcs., fiú: 1. Kelen Ádám (Borsod m.) 1:11,03. 2. Plósz (Heves m.) 1:11,98. 3. Szilágyi (Heves m.) 1:16,54. **SÍLŐVÉSZET.** III. kcs., fiú: 1. Titkó Tibor (Borsod m.) 9,59. 2. Huszár (Nógrád m.) 10,42. 3. Tagscherer (Budapest) 11,34. IV. kcs., fiú: 1. Sperka Tamás (Pest m.) 10,00. 2. Horváth (Nógrád m.) 10,21. 3. Galbács (Nógrád m.) 10,31. III. kcs., leány: 1. Horváth Ágnes (Nógrád m.) 8,32. 2. Balla (Nógrád m.) 9,50. 3. Timár (Pest m.) 10,21. IV. kcs., leány: 1. Vincze Viktória (Nógrád m.) 8,30. 2. Ricler (Nógrád m.) 9,20. 3. Viczián (Budapest) 9,36. **SÍFUTÁS.** III. kcs., leány: 1. Balla Eszter (Nógrád m.) 6:06. 2. Horváth (Nógrád m.) 6:19,20. 3. Farkas (Pest m.) 6:24,60. IV. kcs., leány: 1. Varga Barbara (Pest m.) 6:12. 2. Cifra (Pest m.) 6:15. 3. Vincze (Nógrád m.) 6:16. III. kcs., fiú: 1. Titkó Tibor (Borsod m.) 8.12. 2. Tagscherer (Budapest) 8.24. 3. Szabó (Pest m.) 9:11.40. IV. kcs., fiú: 1. Galbács Sándor (Nógrád m.) 7:25,80. 2. Sperka (Pest m.) 7:30,60. 3. Horváth (Nógrád m.) 7:45. **ÓRIÁSMŰLESIKLÁS.** III. kcs., fiú: 1. Erdős Benedek (Budapest) 40,86. 2. Pataki (Budapest) 41,66. 3. Kosztya (Heves m.) 42,42. IV. kcs., fiú: 1. Kelen Ádám (Borsod m.) 47,45. 2. Szala (Borsod m.) 50,39. 3. Olly (Pest m.) 51,96. III. kcs., leány: 1. Koch Éva (Győr-Sopron m.) 38,94. 2. Kelen (Borsod m.) 39,54. 3. Nagy (Heves m.) 39,93. IV. kcs., leány: 1. Gonda Krisztina (Budapest) 52,37. 2. Zakariás (Budapest) 53,53. 3. Laib (Budapest) 53.78. **SÍFUTÁS, VÁLTÓ,** lányok. Olimpiai bajnok: Pest megye 18:04. 2. Nógrád 18:06. 3. Heves 22:10. Fiúk: B: Nógrád 22:05. 2. Budapest I. 22:40. 3. Pest 22:45. **ALPESI ÖSSZETETT.** Fiúk. 4. korcsoport: B. Kelen Ádám (Borsod). 2. Plosz (Heves). 3. Sándor J. (Borsod). 3. korcsoport. B: Erdős Benedek (Budapest). 2. Kosztya (Heves). 3. Meződi (Baranya). 4. korcsoport. B: Laib Mónika (Budapest). 2. Tóth (Heves m.). 3. Gonda (Budapest). 3. korcsoport. B: Koch Éva (Győr-Sopron m.). 2. Schmidt (Budapest). 3. Kelen M. (Borsod m.). **ÉSZAKI ÖSSZETETT.** Fiúk. 4. korcsoport. B: Sperka Tamás (Pest m.). 2. Galbács (Nógrád m.). 3. Horváth P. (Nógád m.). 3. korcsoport. B: Titkó Tibor (Borsod m.). 2. Huszár (Nógrád m.). 3. Szabó (Pest m.). Lányok. 4. korcsoport. B: Vincze Viktória (Nógrád m.). 2. Ricler (Nógrád m.). 3. Varga (Pest m.). 3. korcsoport. B: Horváth Ágnes (Nógrád m.). 2. Balla (Nógrád m.). 3. Farkas (Pest m.).

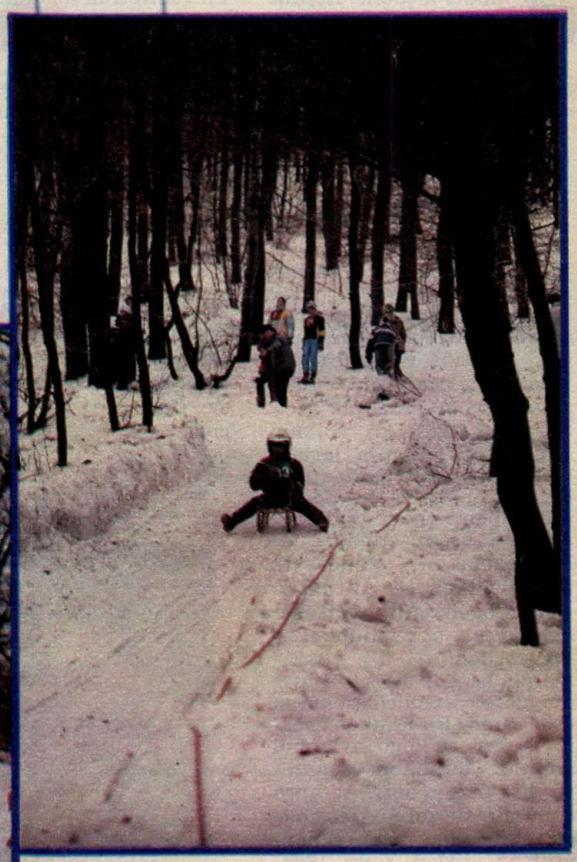

„A ZÜR-AGY felrobbant. A fejéből kiáramló radioktív anyagok hatására elpusztult a Föld élővilága. A második fázisban összedőltek az épületek; a harmadikban a folyók visszafelé folytak; a negyedik fázisban (nemcsak mi), a hegyek jéggé dermedtek. Ezt történt 1985. szeptember 27-én. Ötezer évnek kellett eltelnie a Földön, mire újra élet jelei mutatkoztak. Képzeljétek el, 6985-öt írunk. Mi, a 6. számú Elektronikus Iskolába járunk. Elhatározzuk, hogy hét végén kirándulunk, felhúzzuk a rakétacipőket és hipp-hopp elindulunk..."

A „keresztapa"
dr. Pávai-Vajna Ferenc,
az Európa-hírű
hőforrást fölfedező
tudós geológus

És indult a játék. Repeső izgalommal készítették az űrjárműveket, úrruhákat, űrkajákat. S tették mindezt különös örömmel azért is, mert az új lakótelep vadonatúj iskolájának néhány napos úttörőcsapatában ez volt az első — s nem akármilyen! — közös élményük. A Hajdúszoboszlói 6. sz. Általános Iskola Pávai-Vajna Ferenc Úttörőcsapatának 240 úttörője joggal érezhette, s érzi ma is, hogy a szó igazi értelmében úttörő munkát végeznek. Iskolájukat ugyanis 1985. augusztus 31-én adták át.

— Hatodikos voltam, csak néhány napja jártam ide, szájtátva hallgattam hát a meghívást. Eddigi életemben ilyen játékra, sajnos, sosem adódott lehetőségem — emlékezik Margita Ági. — Az udvaron időgép állt előttünk, behunytuk a szemünket, s megkezdődött a visszaszámlálás. Mi a Szaturnusz bolygóról Göncölszekéren érkeztünk. Ruháinkat ezüstös-kéken csillogó nylonból szabtuk, fejünkön csápszerű dísz ékeskedett. Az apró ennivalókat fóliába csomagoltuk. S ha néha elmozdult az időgép, s mi 1848-ba vagy 1945-be csöppentünk, játékos formában felelevenítettük az akkori eseményeket.

Csoda-e hát, ha ma is boldogan emlegetik, hogy képzeletben messzire nyargaltak. Egy napra elfelejtették a lakótelepet, az iskolát, és csak azon járt az eszük, hogy zöldek vagy pirosak-e az űrlakók, két fejük van-e és három fülük, vagy . . .?

De nem járt kevesebb izgalommal és élménnyel a hajdútelepítési játék sem. A letelepítő nagyúr szerepét Bocskai István helyett ezúttal a csapatvezető, Kőrösy Gáborné vállalta magára.

— Cipókba sütve érkeztek a levelek. Fölszerelkeztünk süveggel, nyíltartókkal, s megkaptuk Bocskaitól Hajdúszoboszló földjét, ahová hajdúvárost terveztünk — meséli Varga Szilvi. (A makett ma az egyik osztályteremben áll.) — Természetesen a főtérre építettük a templomot, körbekerítettük a várost védőfallal, árokkal és palánkkal. Ló és lovas (a gyerekek párosan) átkelt a mocsáron. Aki a papírlap mellé lépett, elsüllyedt. A nyolcadikosok voltak az ellenségeink. Akit eltalált a dárda, kiesett a játékból.

— Földutakon jártunk, meszelt falú, nádtetős házakban éltünk, az udvar és a kert nagy volt, sok állattal. Az utcákon lőcsös, ökrös szekerek jártak, a fiúk lovagoltak. Estefelé kiültünk a ház elé a kispadra, és kibeszéltük a mát, a tegnapot — álmodozik Veress Katinka. S csak mesél, mesél, szépen, szemléletesen, andalítóan, úgy, hogy pillanatokon belül 1604-ben érezzük magunkat. Senki sem csodálkozik, amikor Mester Lajos, a maga csöndes modorában megjegyzi:

— Én boldogabb lettem volna akkor.

Milyen is lehetett Hajdúszoboszló 1604-ben, a hajdútelepítés idején?

A GÖNCÖLSZEKÉR UTASAI

Talán igen, talán nem. Ennek eldöntésére most nincs idő, Farkas Edit újabb programról beszél:

— A november 7-ei ünnepségre minden osztály feladatot vállalt. Az egész csapat szerepelt, nemcsak egy-két kiválasztott gyerek és az énekkar. Nem volt hosszú és álmosító beszéd. A műsort nem a tanárok vezették, az úttörők konferáltak. Szentpétervárra képzeltük magunkat, elhaladtunk a történelemből ismert épületek: a Téli Palota és a Szmolnij előtt, majd a Néva folyón megpillantottuk az Aurórát. A hangszóróból Lenin hangja szólt. A legtöbb gyereknek újdonság volt ez is. Mi voltunk a felmentő sereg, föl-szabadítottuk a várost. Utána „visszatértünk" Hajdúszoboszlóra, s mert akkor volt csapatnévadásunk egyéves évfordulója is, süteményes zsúrt rendeztünk.

A „keresztpapa", dr. Pávai-Vajna Ferenc, nem más, mint a szoboszlói Európa-hírű hőforrást felfedező geológus.

Az úttörőcsapat tagjai a téli szünet előtti kibővített úttörőtanács-ülésen az ügyeleti rendről tárgyaltak. A gyerekek javaslatai alapján az iskola vezetése új rendszabályokat fogadott el.

— Mivel az ügyelet a mi dolgunk, mi ismerjük a problémákat. S ma azért jobb a rendszer, mert mi találtuk ki, nem a tanárok, de a véleményeket összehangoltuk — magyarázza Kiss Feri. — A szabályok szigorúbbak lettek. Régen mindenki ügyelhetett. Ma ezt ki kell érdemelni. Ha valaki például matekból gyenge, akkor azokon az órákon nem ügyelhet. S egy-egy ügyeletesnek nem egy helyen kell két hétig strázsálnia, hanem mindig máshol. Így érdekesebb és változatosabb az életünk.

Stach Peti a suli-bulit hozza szóba. Mert ebben is változtattak. Az első évben csak tombola volt és tánc. Túl egyhangúnak tűnt. Nem is jött be. Mert akinek egyikhez sem volt kedve, hazament. Nem volt más választása. Idén a rajok különböző programokat szerveztek. Mindenki oda ment, ahová az érdeklődése, kedve vitte. Nem unatkozott és nem is ment haza senki!

Az iskola és a csapat még nagyon fiatal, de máris annyi maradandó, közös élménnyel büszkélkedhetnek, amennyi egy öreg csapatnak is becsületére válna. Titkukat Szánkai Bea mondja ki:

— Volt olyan osztály, amely öt-hat iskolából jött össze, és mindenki az ismerőséhez húzott. De már az első közös játék során felengedtünk, összejöttünk. Nem szokványos csapat ez! A játékokat mi csináljuk, átéljük, s így minden ünnep jobban megmarad az emlékezetünkben. Azért szép ez, mert mi alakítjuk leendő hagyományainkat.

A csapatfalon másfél éves múltjuk ezernyi emléke

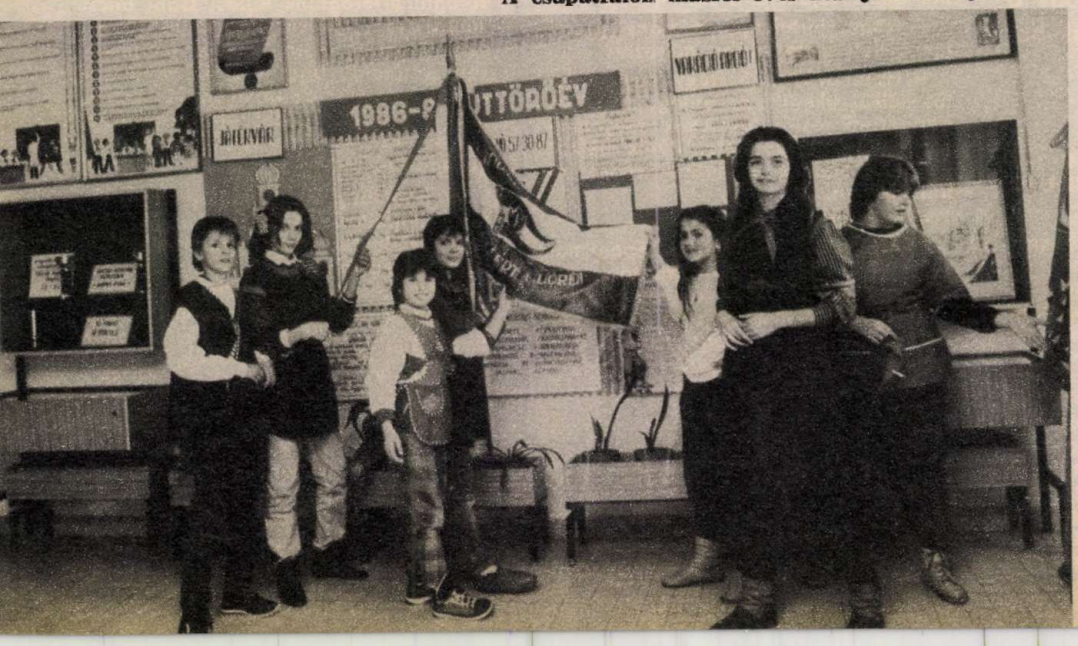

Tarpai S. Anikó
Fotó: Wagner Margit

ÚJSÁGHÍR: „Megmozdult a föld Siklós város főterén. A Kossuth téri Általános Iskola épülettömbje megsüllyedt, életveszélyessé vált. Azonnal ki kellett üríteni. A talajmozgást, amely a vízvezetéket is széttördelte, egy ismeretlen üregrendszer, lehet, hogy a vár egyik rejtett alagútjának beszakadása okozta."

Mi lett a gyerekekkel? Mit tettek, hogyan viselkedtek a veszélyhelyzetben?

Elsőnek az első számú szemtanút, Vörös Istvánt, az iskola igazgatóját kerestem meg. Ő elevenítette fel a drámai pillanatokat.

– Iskolánk utca felőli része csaknem másfélszáz éves. Karbantartása sok gondot jelent. Először a matuzsálemi kornak tulajdonítottuk a falakon feltűnt repedéseket is. Csakhogy ezek a hajszálvékony nyílások egyik óráról a másikra ujjnyi vastaggá tágultak. S amikor Kutasi Gáborral, az iskola műszaki dolgozójával leragasztottuk a repedéseket, a szalagok szétpattantak, jelezve, hogy a falak mozgásban vannak. Katasztrófahelyzet akkor állt elő, amikor eltöredeztek a vízvezetékek, s a kiömlő víz kimosta alólunk a talajt. Beszakadt a főbejárati rész, és a tartópillérek, a bolthajtások megrogyogyantak. A tantermekben folyt a tanítás, amikor a szakértők elrendelték kiürítésüket. Percek álltak rendelkezésünkre, hogy kivigyük a gyerekeket. Nehezítette a helyzetet, hogy néhány kijárat elzáródott, használhatatlanná vált. Meghatározott úton menekülhettünk. A szó legszorosabb értelmében, versenyt futottunk az életért, hiszen nem tudhattuk, mikor omlik fejünkre a mennyezet.

– Nagy hirtelenjében hány gyereket kellett biztonságba helyezni?

– Háromszázat. S hogy egy karcolás nélkül sikerült, az kollégáim, a pedagógusok és a gyerekek fegyelmezettségének köszönhető. Pánik nélkül, egymást segítve hajtották végre az utasításokat.

– Mi történt ezután?

– Iskolánk udvari szárnya épen maradt. Az alsósok ott tovább tanulhattak. De a tanterem nélkül maradt háromszáz felsős elhelyezése kilátástalannak tűnt. Háromnapos szünetet rendeltünk el, hogy végiggondoljuk a tennivalókat.

A „forró drót" működésbe lépett

A Kossuth térieket túlzsúfoltság miatt a többi siklósi iskola sem tudta befogadni. De néhány intézmény: a művelődési ház, a könyvtár, az MHSZ helyi székháza, a napközi példás gyorsasággal sietett segítségükre. Egy-egy szükségtantermet biztosítottak számukra.

A felszerelés, a padok, asztalok, a különféle eszközök azonban még megmentésre vártak. Kellettek volna a nagyobb, az erősebb gyerekek, de a szünettel megszakadt az iskola és a tanulók közötti kapcsolat. Most örültek csak igazán, hogy létezik az úttörőcsapat „forró drót"-ja, a riadólánc, amely egyetlen telefonhívásra működésbe lépett.

– Amikor megszólalt a telefonunk, futottam a barátomhoz. Ő pedig vitte a hírt tovább. Fél óra múlva már sürögtünk-forogtunk Kutasi Gabi bácsi körül, aki a munkát irányította – mesélte Mehring Pista. – Mire megérkezett a fűtőnk, Bíró Józsi bácsi teherautója, mi már az ablakon át kihordtuk a bútorok többségét. Egymásra rakva, száz és száz szék, asztal magasodott az utcán.

A rohambrigád épségben kimentette a legféltettebb kincset, a környéken egyedülálló iskolai számítóhözpont nagy értékű gépeit, az iskolarádió stúdiójának felszereléseit. Dicséretképpen Pista neve mellett hadd említsem meg a többi nyolcadikos fiúnak, Bognár Zsoltnak, Molnár Attilának, Sárosi Péternek, Kripók Sanyinak, Mezei Szilárdnak és Buchert Imrének a nevét is.

– Iskolánk „szíve", mert annak számított ez az épület, egyelőre megbénult. Hiszen szüneteltetnünk kell a korszerű oktatás alapjának számító kabinetrendszert. Írásvetítőket mindenütt elhelyeztünk ugyan, de a nagy távolságok és a helyhiány miatt sem a

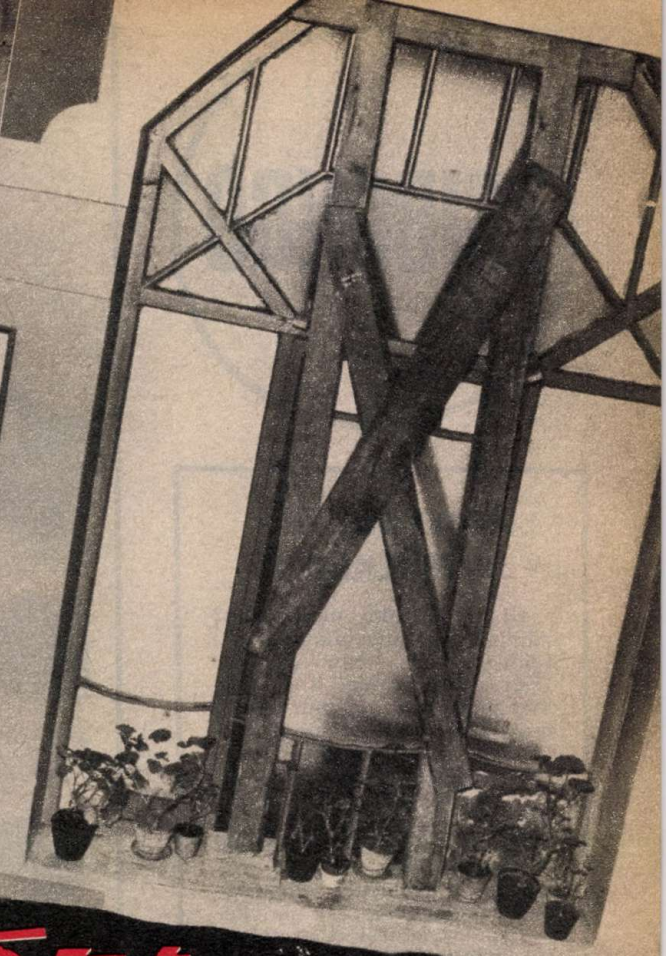

KATASZTRÓFA-HELYZET!

a számítógépeket, sem a szertárak műszereit nem tudjuk vándoroltatni, és használni. Nálunk végezni eddig kitűnő ajánlólevél volt a középiskolákba is. Félő, hogy a szükségtantermekbe kényszerült nyolcadikosok az idén nem tudnak olyan alaposan felkészülni a felvételikre, mint kellene – mondta Vörös István.

Őrsök, családokban

Katasztrofális veszteség érte a 848. sz. Táncsics Mihály Úttörőcsapatot is. Évekbe telt, amíg az iskola pincéjét kitakarították, patronálóik segítségével átépítették. Színháztermekbe illő, gyönyörű otthont hoztak létre, amely önálló színpaddal, mozivetítővel, kiállító részleggel rendelkezett. Itt tartottak csapat-, raj- és őrsi összejövetelt. Itt rendezték meg játékos vetélkedőiket. S egyszerre földönfutókká váltak. A megrepedezett falú teremben néhány paraván és egy otthagyott bábu árválkodik csupán.

– Nehéz helyzetbe került a csapat, de az úttörőéletben még annyi szünet sem volt, mint az iskolában. A művelődési ház színpadán helyet szorítottunk, hogy folytathassuk a felkészülést a tavaszi fesztiválra. S hogy az őrsök összejöhessenek, feleleventettük egy régebbi, az egy család – egy őrs mozgalmat. Felkerestük azokat a szülőket, akik befogadják az őrsöket, szívesen látják otthonukban. Néhány édesanya és édesapa még azt is vállalta, hogy tiszteletbeli őrsi tagként segíti a gyerekek munkáját – újságolta Nemeslakiné Vörös Anna, az úttörőcsapat vezetője.

A Pinokkió és a Párduc őrs tagjaival a könyvtárteremben találkoztam, ahol éppen padot cseréltek egymással. Junek Sybille szerint óra után, ha akarnák sem tudnák megtartani összejövetelüket, mert itt folyamatos a tanítás.

– Anyuék jóvoltából nekünk már búvóhelyünk is van, mert átadták nekünk az egyik kisszobát. Otthoni játékai közül mindenki hoz majd egyet, hogy foglalkozások után játszhassunk is – mesélte Komlódi Kriszti.

– Nálunk is találkozhatunk majd – mondta Sybille.

– Nálunk is! – ismételték meg szinte egyszerre a Dobos ikrek, Bea és Andrea.

A megroggyant, elnéptelenedett iskola mankót kapott, aládúcolták az ácsok. De mi lesz a sorsa, és mi lesz azzal a háromszáz gyerekkel, aki kiszorult falai közül? A jövőről faggatom Muráth Istvánt, a tanács művelődési osztályának vezetőjét.

– Szakértők döntenek sorsáról. Szívünk szerint szeretnénk megmenteni a patinás épületet. De ha nem sikerül, akkor a közelébe másikat terveztetünk. Valamennyi pénzhez úgy juthatunk, ha átdolgozzuk a város ötéves tervét. Innen is, onnan is lecsiphetünk egy kicsit. De annyi biztos nem jön össze, amennyi egy új iskola építéséhez szükséges. Ráadásul egy olyanhoz, amit hónapokon belül kellene tető alá hozni.

Eszembe jutnak az igazgató szavai. És már fogalmazom a levelet, amit gondolatban és itt, az újságban, a művelődési, az építésügyi miniszterhez és mindazokhoz címzek, akik tehetnek valamit a siklósi gyerekekért. A katasztrófahelyzet megszűnt, de a rendkívüli állapot folytatódik. Úgy érzem, egyedül képtelenek továbblépni, és ezt háromszáz gyerek sínyli majd meg.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

ZSIBONGÓ

NAGYMAMA-VETÉLKEDŐ

Ki a legjobb nagymama? Ahhoz, hogy megtalálják, a ti segítségetekre van szükség. Írjátok meg, milyen a ti nagymamátok, mit tud, mit tesz a családért. Ezek alapján választják ki a televízió szerkesztői, Kremsier Edit és Szegvári Katalin, azokat a nagymamákat és unokákat, akik tréfás vetélkedő keretében mutatkozhatnak be a televízióban. A leveleket, amelyekben mellékeltek egy fényképet is a nagyiról és magatokról, **március 20-ig küldjétek el a következő címre: Magyar Televízió, 1810 Budapest, Szabadság tér 17. A borítékra írjátok rá: KI A LEGJOBB NAGYMAMA?**

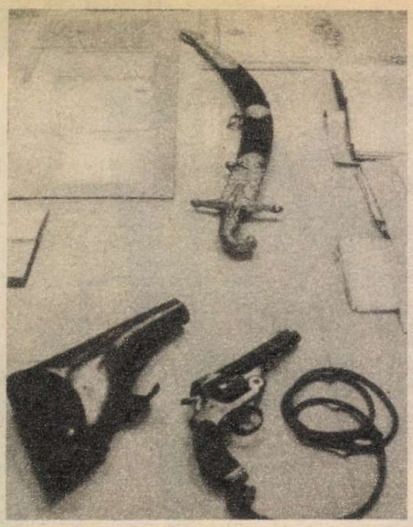

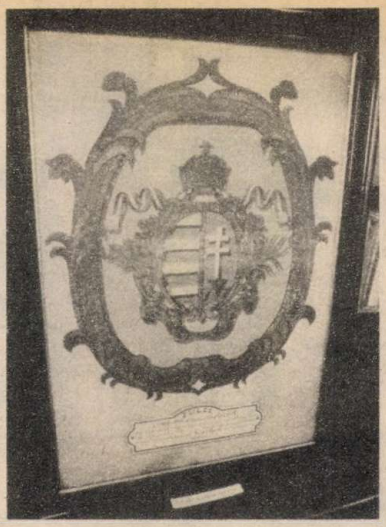

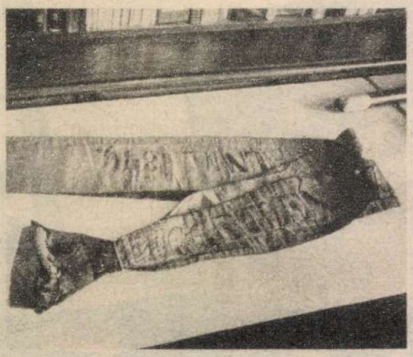

A HÉT KÉPRIPORTJA

Új szerzeményekkel, nemzeti történelmünk szempontjából jelentős, kiemelkedő fontosságú tárgyi emlékekkel gazdagodott a Hadtörténeti Intézet és Múzeum. Az érdeklődők már megtekinthetik az 1848—49-es szabadságharc tábornokának, Klapka Györgynek a kardját, az 59. honvéd zászlóalj zászlószalagját és sok más becses ereklyét.

TÁNCOS LÁNYOK

Képünk még a próbán készült, ám azóta már be is mutatták a helyi cigányság táncaiból összeállított műsort a tunyogmatolcsi Zalka Máté Úttörőcsapat hetedik bés úttörői: Illyés Krisztina. Bücs Tímea és Kovács Tímea. A vidám mulatságon kiosztott díjakat a hulladékgyűjtés bevételéből vásárolták.

JÓL HÚZOTT A CSAPAT!

Boldogan húnyta álomra szemét Katona Anikó, a péceli Szemere Pál Általános Iskola diákja. Faradtságának és büszkeségének előzménye: iskolája egésznapos ügyességi programján csapatuk nagyszerűen szerepelt. A díszes oklevél mellé mindenféle ajándékot is kaptak, hisz az akadályversenyben, a kötélmászásban- és húzásban, a történelmi és szellemi totó vetélkedőjén és a különböző sportokban is igazán kitettek magukért.

MÁRCIUS IDUSA

A múzeumkerti március 15-i ünnepi nagygyűlésen, a tavaszi történelmi évfordulók nyitányaként nemzetünk jeles napjára, az 1848—49-es polgári forradalom és szabadságharc kezdetét jelentő március idusára emlékeznek minden évben a fővárosi fiatalok.

A PAJTÁS MEGKÉRDEZTE

... kiket várnak a Békásmegyeren épülő új kereskedelmi szakközépiskolába?

Sajóné dr. Góg Edit, a CSEMEGE Kereskedelmi Vállalat oktatási osztályvezetője:

— Olyan nyolcadikosokat, akik élelmiszerbolti eladók akarnak lenni. S az akaraton túl rendelkeznek megfelelő kulturáltsággal, pszichológiai készséggel.

— Az iskola épülete új. Új lesz a tananyag is?

— Az eddigiekhez képest magasabb szintű oktatás folyik majd az új iskolában. A közismereti tantárgyak anyaga szinte a gimnáziuméval egyező, több órában tanulnak a diákok idegen nyelvet, s belekerült a programba a kereskedői magatartás is.

— Honnan toborozzák a tanulókat?

— Elsősorban fővárosi vagy főváros környéki nyolcadikosokra számítunk.

„A TANÁR IS EMBER,...

... sőt érdekes ember" címmel új sorozatot indított a jászkiséri 1129. sz. Vasvári Pál Úttörőcsapat rádiós stábja. A főszerkesztő-riporter Czifra Marianna, a sportriporter Simonyi Rozália 8. bés diákok a tanárokat életükről, hobbijukról, sportmúltjukról faggatják. A harmadik éve műsort sugárzó Sulirádió hetente jelentkezik, és nemcsak a csapat dolgaival foglalkozik. A szakkörök munkájával, az iskola sporteredményeivel, aktuális eseményekkel, vetélkedőkkel és zenével tarkítják a műsort. Ma már ott tartanak — újságolja Tóth Magdolna úttörőtanács-titkár helyettes és Tamás Annamária úttörőtanácstag —, hogy „a műsorban szereplő pajtásoknak megtiszteltetést, kitüntetést jelent, ha tanulótársaik a rádión keresztül hallhatják hangjukat".

VADÁSZ-KALAND

Az igazi kalandra még várniuk kell, de már most belekósolhattak a vadászélet szépségeibe, izgalmaiba azok a gyerekek, akik ellátogattak a fehérgyarmati Vörös Csillag Vadásztársaság kiállítására.

ZSIBONGÓ

Nagy a tumultus, ahogy egy nagymama mondta: „Itt van fél Budapest...”

Úgy január közepén hirdetés jelent meg a napilapokban, mely szerint gyerekszereplő kerestetik Sándor Pál új filmjéhez...

„MISS ARIZONA” TÁRSAT KERES

A fiúk, akik maradtak, győzni akarnak. Arról ugyan fogalmuk sincs, hogy milyen is lesz majd Sándor Pál „Miss Arizona” című filmje, de tudják, hogy a produkciónak szüksége van egy tíz éven aluli, szőke, kék szemű lurkóra.

Na már most, ők szőkék, kék szeműek és tíz éven aluliak. És hát van érzékük a játékhoz is, különben nem jutottak volna át az előző héten rendezett szűrőkön. Azok a helyzetgyakorlatok, ahol azt kellett eljátszani például, mintha egy szűkülő folyosón menne végig az ember, vagy azok az összpontosítási és beszédfeladatok, ahol számsorokat kellett megjegyezni, visszamondani, vagy valami összefüggő szöveget rögtönözni, alaposan „megrostálták” az idesereglett jelentkezőket.

A budapesti Cilinder gyermekszínpad rendezte a felvételit.

— A filmhez csak egy gyerek kell, de mi minden tehetséget megtartunk — magyarázta Horváth Klári, a Cilinder vezetője —, függetlenül attól, hogy szükség van-e rájuk a filmben, vagy valamilyen más produkcióban.

Talán a zene oldja egy kicsit a várakozás feszültségét

Ők már „színészek". A felvételi idején is próbált a Cilinder egyik csoportja

Feszült figyelem, teljes odaadás, ez az összpontosítási gyakorlatok lényege

A szülők, akik némán várakoztak az előszobában, s néha a nagyajtó üvegéhez lopakodtak, hogy egy futó pillantással felmérjék a bent zajló eseményeket, keveset tudnak a Cilinderről. Filmezni hozták a gyereket. Meglehet, sokan közülük saját meg nem valósult álmaikat szeretnék gyermekeikkel valóra váltatni, mint ahogy vannak olyanok is, akiket csak az egyszerű kíváncsiság, a „próbáljuk meg, nincs vesztenivalónk" csekély kockázata hozott ide. Persze, vannak olyan gyerekek is, akik önszántukból és egyedül jöttek.

— Végül is jó dolog lehet egy filmben szerepelni — mondta a negyedikes Oláh Roland. — Érdekes emberek, érdekes világ... Olyan lenne az egész, mint egy nagy kaland.

— És hát nem is biztos, hogy ettől okvetlenül színész lesz az emberből — tette hozzá egy vállrándítással barátja, Gelencsér Balázs.

Most mind a ketten itt ülnek a tizennyolc kiválasztott fiú között. Lassan indul a program: énekelni kellene, de bátortalan a társaság. A jelöltek inkább barátkoznának még egy kicsit, össze-összenevetnek, ugratják egymást, el akarják ütni a verseny, a vetélkedés feszültségét, meg a torokszorító lámpalázat. Még tart a duruzsolás a nagy kör szélén, amikor felhangzik, hogy:

— Az én anyósomnak nagy pofája van...

András bácsinak, aki gitáron kíséri a választott dalokat, kifejezetten tetszik ez a nóta, arca sem rezdül a mellé-mellécsúszó, hamis hangok hallatán, inkább bátorítólag mosolyog. A helyesbítés szándékával „leszúrt" néhány akkordot, majd a produkció végén, ugyanazzal a mosollyal, valamiféle osztályzatot, vagy értékelést ír egy füzetbe. Ezt most mindenki látni szeretné, kivéve talán Gábort, aki elégedetten battyog a helyére. Ő győzött. Ha másban nem, hát abban mindenképpen, hogy volt ereje „megszólalni", volt bátorsága megnyitni a sort. Aztán két „sztár" toppan András bácsi elé. Super Levente és Super Géza.

— Ezeket már láttam a tévében! — kiált fel valaki, mire Levente csak annyit válaszol: — örülj neki —, és máris belekezdenek az István, a király dalaiba, melyeket már a képernyőről is hallhattunk tőlük, az „Ön jelölt!" műsorában. Száll az ének, a Super-kettős sikere vitathatatlan. András bácsi mosolyog, és jegyzetel...

A felvételire ötszáz gyerek érkezett. A harmadikos Szabó Lacinak például hajnalban kellett kelnie ahhoz, hogy elérje Nagykátán a Budapestre tartó vonatot. Rajzolni szeret, s talán meg is örökíti majd otthon e különös szombat délelőtt egy-egy érdekesebb jelenetét.

— Apu beszélt rá, hogy jöjjünk el — meséli Laci. — Hallottuk, hogy milyen nagy sikere van annak a fiúnak, aki az Oliverben játszik. Jó lenne szerepelni, nagyon jó lenne...

Talán Laci lesz majd a szerencsés egyetlen? Lehet. Bátor kiállása, határozott fellépése meggyőző. És nem is izgul. Vagy legalábbis nem annyira, mint Kövesdi Lóránt, akit pedig vissza is hívnak a Cilinder szakemberei, annyira tetszik nekik az a tréfás kis dal, amit előadott.

— A tesómtól tanultam — mondja az elsős fiú, s maga is csodálkozik, hogy ekkora sikere van.

— Fantasztikusak ezek a gyerekek — súgja oda Horváth Klári. — Szinte már előre sajnálom, hogy az évek, az elvárások, a rendszabályok megkoptatják majd bennük a tehetséget. És hát az a borzasztó, hogy a tizennyolcból tizenhétnek „nem"-et kell mondanunk. Minden iskolát kötelezne arra, hogy tartson, működtessen egy színjátszó kört. Olyan játék a színház, amitől bátrabbak, életrevalóbbak lesznek a gyerekek. Határozott fellépés, nyíltság, ötletek, kreativitás, nincs az életnek olyan területe, ahol ezeket ne lehetne kamatoztatni.

Mire véget ért a délelőtt, hat főre, hat szőke, kék szemű fiúra szűkült a kör. Rájuk másutt, máskor további próbák, meghallgatások várnak. Még mindig nem lehetett tudni, ki lesz az, aki részt vehet a nagy kalandban, de a fiúk ígérték: alakuljon most már bárhogyan is, ők megnézik majd a Miss Arizonát...

Sinkovics Ferenc
Fotó: Bánhidai Károly

AZ OSTOROSOK CSAPATA

Történelmi tény, hogy 1848-ban is voltak partizánok, csak akkor felkelőknek, gerilláknak nevezték őket. Hősi tetteiket maga Kossuth Lajos ajánlotta a haza figyelmébe. A kaszát, vasvillát ragadó zalaiak, veszprémiek, somogyiak például azzal segítették a szabadságharc hadseregét, a pákozdi győzelmet, hogy az ellenség háta mögött váratlan rajtaütésekkel zavarták, akadályozták a császáriak utánpótlását

A fiú elhátrált a lánytól és elkiáltotta magát:

— Akácvirág! Most!

Az ostor nagyot csattant a levegőben, de a szíj nem találta el a felröpített göröngyöt.

Gergő visszakérte karikását és intett a lánynak, hogy cseréljenek helyet.

— Figyeld a kezem! — mondta, miközben megsuhogtatta az ostort.

Most a lány dobott. A göröngy porként hullt vissza a földre.

— Ügyes vagy — csettintett nyelvével elismerően Akácvirág —, nagyon ügyes.

— Te is belejössz majd — mondta Gergő.

— A libák őrzéséhez elég egy vessző is.

— Jobb az ostor. Ezzel védekezni lehet. Amióta császáriak kalandoznak errefelé, egész disznókondákat, tehéncsordákat, juhnyájakat, libafalkákat rabolnak össze. Jellasics rácai tőlem is elvittek két malacot. A számadó kanász a fejemet akarta vétetni, mert azt hitte, hogy elveszejtettem őket. Azt mondta, ha még egyszer megtörténik ilyesmi, jobb, ha világgá megyek.

Gergő egy majorban lakott Akácvirággal. De ritkán találkoztak, mert neki kora tavasztól késő őszig a Zselicet kellett járnia, a tölgyesben makkoltatta disznait. Az Akácvirág nevet is ő adta a lánynak, mert úgy ette a mézédes akácvirágokat, mint más a gyümölcsöt. Ha eltelt vele, a fürtökből gyönyörű koszorút font a haja köré. Gergő a kondával most is a tölgyes felé tartott, de amikor az erdei tisztáson megpillantotta a lányt, odaszólt kutyájának, hogy tartsa vissza a vezérkant. Olyan régen beszélgettek, játszottak már együtt.

A puli csaholása idegen közeledtét jelezte. Lónyerítés, majd riadt libagágogás verte fel az erdő csendjét. Tőlük háromszáz méternyire egy dragonyos a lováról egyenesen a libák közé vetette magát, kardjával egymás után kaszabolta le őket. A lenyakazott jószágokat zsákba rakta, majd elindult a konda felé, hogy néhány pecsenyének való malacot is leszúrjon.

Gergő a bokor mögé rántotta a lányt. Szája elé helyezett ujjal tudatta vele, hogy maradjon veszteg. Készenlétbe helyezte karikását.

— Mindjárt kiderül, hogy rácfogónak jó-e? — súgta.

— Ne bolondozz, Gergő. Ez bennünket is lemészárol.

— Nem lesz rá ideje.

Amikor a dragonyos a bokor közelébe ért, suhogni kezdett a karikás, és a szíj pányvaként tekeredett a nyakára. Nyikkanás nélkül zuhant le lováról.

Gergő zsineget húzott elő zsebéből, és odaadta a lánynak.

— Kötözd össze a kezét, tömd be a száját, aztán iszkiri, ki merre lát.